

કઝાઈલે આમાલ કે નાશિર કી તૌબા

ઈન્દરવ્યુ મૂહમ્મદ આકિલ, જિદ્દ

ઉર્દૂમાં છપાવનાર

દારુલ ફુતુબ અલ ઈસ્લામીયા, દિલ્લી.

તરજુમા અબુ ફુરકાન

પ્રકાશક

બાગમે તૌહીદ, સલાબતપુરા, સુરત.
મકતબા અલ ફુરકાન, વ્હોરવાડ, નડીયાદ.

સિલસિલાએ
૨૬-૦૬-૦૨

ફઝાઈલે આમાલ

કે

નાશિર કી તૌબા

: ઈન્ટરવ્યુ :

મૂહમ્મદ આકિલ, જિદ્દહ

: ઉર્દુમાં છપાવનાર :

દારૂલ ફુતૂહ અલ ઈસ્લામીયા - દિલ્લી.

: ગુજરાતીમાં છપાવનાર :

બઝમે તૌહીદ - સલાબત પુરા, સુરત.

મકતબા અલ ફુરકાન, વ્હોરવાડ, નડીઆદ.

(મકતબા) આકાશિકા - ના : મુદ્રક :

મુન ગ્રાફીકસ, નડીઆદ - ૯૮૨૫૭ ૨૦૨૦૧

ફાઈલે આમાલ કે નાશિર કી તૌબા

: ઈન્ટરવ્યુ :

મૂહમ્મદ આકિલ, જિદ્દહ

નઝરેષાની વ તનકીહ : શેખ અબુ મૂહમ્મદ અદનાન મુનીર

હફીઝુલ્લાહ

ઈંગ્લીશ રિપોર્ટ : સાજ્જદ અકય્યુમ - ફુવૈત

તરજૂમા વ ઈઝાફા : સેહબાશ (મક્કા મુકર્રમા)

શાહિદ સત્તાર (દેમામ)

ગુજરાતી મેં રૂપાંતર : અબુ ફૂરકાન - નડીઆદ (ગુજરાત)

હમારા નસબુલ ઐન

હમારા હકીકી નસબુલ ઐન અલ્લાહ તઆલા કી ખુશ નુદી, ઉસકે અહકામ કી બજા આવરી ઔર ઉસકી તાઅલીમાત કી નશર વ ઈશાઅત, ઉસકે આખરી રસુલ મૂહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલયહી વસલ્લમ સે અકીદત વ મૂહબ્બત ઔર આપકે ઉસ્વએ હસના કા ઈત્તેબાઅ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે હકીકી દીન કો હર ફર્દ બશર તક હિકમત વ બસીરત કે સાથ પહુંચાના. જમાઅતે અહલે હદીષ અઈમ્મા અરબાઅ વ દીગર અમામાને દીન વ મુજતહેદીન વ મુહદ્દિષીન વ બુરુગાને દીન કી ઔર ઉનકે તમામ દીની કારનામો કી બેહદ કદર કરતી હે ઔર ઈન્તેહાઈ તશકકુર વ ઈત્મિનાન કે જઝબાત કે સાથ ઉનકે ઉલુમ વ મઆરીફ સે ઈસ્તેફાદહ ઝરૂરી સમજતી હે. નેઝ અંબિયા એ કિરામ કી તૌહીન કો ફુફ ઔર બુરુગાને દીન કી તૌહીન કો ફાસિક કરાર દેતી હે. જૈસા કિ અહલે સુન્નત વલ જમાઅત કા મસ્લક હે. અલબત્તા કિસી મસાઈલ મેં ઉલ્માએ ઈસ્લામી વ બુરુગાને દીન મેં સે કિસી કા કૌલ વ અમલ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહી વસલ્લમ કી સુન્નતે ખાબિતા કે ખિલાફ મિલે તો હમ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહી વસલ્લમ કી સુન્નત કો મકદમ રખના ઝરૂરી સમજતે હે.

: અનુક્રમણિકા :

(૧) પેશે લફ્ત	૦૧
(૨) ફઝાઈલે આમાલ કે નાશિર કી તૌબા	૦૩
(૩) પિછલે ચંદ સાલો સે દેવબંદી મસ્લક મે બેચૈની	૦૪
(૪) દેવબંદીયો કા દાવા ઓર અસલ હકીકત	૦૫
(૫) ઉલ્માએ કિરામ કી જાનિબ સે તબલીગી જમાઅત કા રદ્દ ..	૦૭
(૬) તબલીગી જમાઅત કે બારે મેં સાબિક મુફતી અઅઝમ મમલકતે સઉદી અરબ શેખ અબ્દુલ અઝીઝ બિન બાઝ કા ફતવા	૦૮
(૭) તબલીગી દાવત	૧૦
(૮) દેવબંદી રદ્દે અમલ	૧૨
(૯) જમાઅતે તબલીગ ઓર દેવબંદી મકતેબ ફિક્ક કો અહલે હદીથ કા પૈગામ.....	૧૩
(૧૦) મૂહમ્મદ અનસ સાહબ માલિકે ઈદારા ઈશાઅતે દીનીયાત કા ઈન્ટરવ્યુ	૧૮
(૧૧) મૂહમ્મદ અનસ સાહબ સે મૂકમ્મલ ઈન્ટરવ્યુ (ગુફ્તગુ કા મતન)	૨૦
(૧૨) સામેઅીને કિરામ	૪૬

પેશે લફ્ઝ

કારેઈને કિરામ ! અસ્સલામુ અલયકૂમ વરહમતૂલ્લાહ વબરકાતૂહ અમ્મા બાદ.

ઝેરે નઝર રિપોર્ટ યા મકાલા દર અસલ કઈ ચીઝોં કા મજમુઆ હે.

(૧) જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ કે તાઈબ હોને કી બશારત ઔર ઉનકે લિએ ધાબિત કદમી કી દૂઆએ.

(૨) જિદ્દહ સે જનાબ મૂહમ્મદ આકિલ સાહબ કા તવીલ ટેલિફોન પર રાબતા ઔર ફિર ફોન પર હી દિલ્હીમેં રહનેવાલે જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ સે મૂફસ્સિલ ઈન્ટરવ્યુ.

(૩) www.ahya.org પર જનાબ સાજિદ અકય્યુમ સાહબ કા ફઝાઈલે આમાલ (તબલીગી નિસાબ) કી કિતાબો પર મુખ્તસર તબસરહ ઔર તૌબા કી રિપોર્ટ.

(૪) જનાબ સેહબાશ સાહબ ઔર જનાબ શાહિદ સત્તાર સાહબ કા ઈસ ઈંગ્લીશ તબસરે યા રીપોર્ટ કા તરજુમા ઔર તબલીગી કિતાબો કા મુખ્તસર તજઝીયા વ પૈગામ.

(૫) રાકિમ કી નઝરખાની ખુસુસન તરજુમા ઓર ઈન્ટરવ્યુ કે નોક પલક કા સંવારના.

અલ્લાહ કરે કિ મુતઅદિદ અહલે કલમ કી યે કાવીશ “ફઝાઈલે આમાલ” કી કુરાના ચશમ તબલીગ કરનેવાલો કે લિએ ઝરીઆએ ચશમ કુશાઈ ઓર બાઅષે હિદાયત વ રહનૂમાઈ ષાબિત હુઈ.

“ઈન ઉરીદૂ ઈલ્લાલ ઈસ્લાહ મસ-તતઅ-તૂ વમા તવ-ફી-કી ઈલ્લા બિલ્લાહી અલયહી તવક્કલતૂ વઈલયહી ઉનીબ.”

(સુરે હુદ - ૮૮)

અબુ અદનાન મૂહમ્મદ મુનીર કમર

તરજૂમાન સુપ્રિમ કોર્ટ - અલ ખબર

ફઝાઈલે આમાલ (તબ્લીગી નિસાબ) કે નાશિર કી તૌબા

આજ જબકિ ફિરકાબંદી, મસ્લકી અીનાદ ઔર મઝહબી તાઅસ્સૂબ આમ હો ચુકા હે, ઈસ પુરફિત્ત દૌર મેં અગર કોઈ સહીહ રહનુમાઈ તલબ કરતે હુએ, હક તસ્લીમ કર લે તો યે અલ્લાહ કા બહૂત બળા ફઝલ વ કરમ હોગા. ઔર વોહ ભી ઉસ વકત જબકી ઉસકી રોઝી, રોટી ઔર મહેનત સે હાંસિલ કી હુઈ શોહરત વ ઈઝત દાવ પર લગી હુઈ હો.

ઐસી હી ખુશ કિસ્મત શખ્સીયત હે જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ કી, જો ઈદારા ઈશાઅતે દીનીયાત કે માલિક હે. ઔર યે ઈદારા વોહ હે જીસ સે તબ્લીગી જમાઅત કી મશહુર કિતાબ “તબ્લીગી નિસાબ” (જો અબ ફઝાઈલે આમાલ કે નામ સે જાની ઔર પહચાની જાતી હે) કી ચાર ઝબાનો મેં નશર વ ઈશાઅત હોતી રહી ઔર ઉસકે અલાવહ દેવબંદી મકતબે ફિક કી દીગર કઈ કિતાબે ભી છપતી રહી.

ફઝાઈલે આમાલ જીસકે મૂઅલ્લીફ શેખુલ હદીષ હઝરત મૌલાના મૂહમ્મદ ઝકરીયા સાહબ કાંદહલવી હે. ઈસ કિતાબ કો લેકર તબ્લીગી હઝરાત અપની દાવત લોગો કે સામને પેશ કરતે રહતે હે. ઔર યે એક વાહિદ કિતાબ હે. જીસકી યે હઝરાત અપનો

હલકો મેં પળહને કી ઈજાઝત દેતે હે ઓર ઉસકે પળહને પર ઈતના ઝયાદા ઝોર દેતે હે કે તબલીગી હઝરાત ઈસ કિતાબ કો દીન મેં એક મરતબા કિસી ફર્જ નમાઝ કે બાદ મૂસ્તકિલ પળહતે આ રહે હે. ઈસ કિતાબ મેં કાફી ગલત અકાઈદ ભરે પળે હે ઓર સાથ હી એસે બે બૂનિયાદ કિસ્સે ઓર વાકેઆત મૌજુદ હે, જીન્હે સૂના સૂનાકર નસફ સદી સે ભી ઝયાદા અરસે સે લોગો કે અકાઈદ કો બિગાળા જા રહા હે.

નાશિરે ફઝાઈલે આમાલ, જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ ને ઈસ કિતાબ મેં મૌજુદ ગલત અકાઈદ કી નિશાન્દે હી હો જાને કે બાદ ખુલકર ઈસ કિતાબ ઓર તબલીગી દેવબંદી ગિરોહો કી તરફ સે આપસ મેં મિલકર ફેલાએ જાનેવાલી તાઅલીમાત કે ખિલાફ બરાત કા ઈઝહાર કિયા હે. ઉન્હોને ખુલે દિલ સે કૂરઆન ઓર સૂન્નત પર મબની મસ્લક કો કૂબુલ કર લિયા હે. જો કિ સહાબા, તાબેઅીન ઓર સલફે સાલિહીન કા રાસ્તા હે ઓર તમામ તાઅરીફે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત હી કે લાઈક વ ઝેબાં હે.

પિછલે ચંદ સાલો સે દેવબંદી મસ્લક મેં બેચેની

પિછલે ચંદ સાલો સે દેવબંદી હલકો મેં કાફી બેચેની દેખી જા રહી હે. જો પહલે કભી નહીં દેખી ગઈ થી. ઈસ કી વજહ યે હે કિ કાફી લોગ દીગર મકાતબે ફિક્ક કી અંધી તકલીદ કો છોળકર ખાલિસ કૂરઆન વ સૂન્નત કી તરફ માઈલ હોના શૂરૂઅ હો ગએ

હે. જબકિ માઝી મેં દેવબંદી હઝરાત અહલે હદીષોં કો યે કહકર નઝર અંદાઝ કરતે રહે કિ ઉન (અહલે હદીષ) કી તાઅદાદ ઈતની કમ હે કિ વોહ ન હોને કે બરાબર હે. અલ્લાહ તઆલા કે ફઝલ સે આજ યે ખુદ મહસૂસ કરને લગે હે કિ મસ્લકે અહલે હદીષ એક ખૂવત હે ઔર ઉન્હેં યે ભી મહસૂસ હો ગયા હે કિ બુઝુર્ગોં કી અંધી તકલીદ ઔર મઝહબી તાઅસ્સૂબ મેં ઘેરે હુએ ઈસ દેવબંદી મસ્લક કે સૂતુન કાફી કમઝોર હો ચુકે હે.

દેવબંદીયો કા દાવા ઔર અસલ હકીકત

દેવબંદી હઝરાત યે દાવા કરતે હે કિ વોહ અહલે તૌહીદ, ઉલુમે દીનીયા કે તલબગાર ઔર અહલે ઈસ્લાહ હે. ઔર એક મૂસ્તનદ ઈમામ હઝરત અબુ હનીફા રહમતુલ્લાહ અલયહ કે માનનેવાલે હોને કા બહૂત બળા દાવા ભી કરતે હે. લિહાઝા વોહ અહલે સૂન્નત મેં હે. એક એસા મકતબે ફિક હે જિનકા દૂસરોં સે ઝયાદા સે ઝયાદા ઈજતિહાદી મસાઈલ મેં ઈખ્તલાફ હે. લેકિન હકીકત તો યે હે કિ વોહ શિકીયા અકાઈદ ઔર બિદઅતી આમાલ કો ફેલાને વાલે, અપને બુઝુર્ગોં કી વાઝેહ ગલતીયોં કા બે બુનિયાદ દફાઅ કરનેવાલે ઔર અપને મઝહબ કો તકવીયત દેને કે લિએ ફૂરઆન વ હદીષ મેં તહરીફ કરનેવાલે હે. તબલીગી જમાઅત કે નામ પર ઝઝીફ મવઝુઅ અહાદીષ કો આમ કીયા હે. ઔર ઉનકે હાથોમેં ઈસ કીતાબ “ફઝાઈલે આમાલ” કો થમાયા હે. જીસમેં

દીનકી ચંદ બાતો કે સાથ બહૂત સારી બે બુનિયાદ કહાનીયોં કા મજમૂઆ હે જો તસવ્વુફ કે સાથ સાથ દીને હક સે ઈનહેરાફ કી દાવત દેતી હે.

અરબ દુનિયા ઓર મગરીબ મેં અહલે દેવબંદ ઓર જમાઅતે તબલીગ ને અપને ગુમરાહ ફૂન અકાઈદ કો છુપાને મેં કાફી હદ તક કામિયાબી હાંસિલ કી હે. ઈસ બાત કા બિલખુસૂસ સઉદી અરબ મેં મૂશાહિદહ ક્રિયા ગયા હે જો કિ દીની ઉલુમ કા મરકઝ હે ઓ જહાં પર કધીર તાઅદાદ મેં અહલે ખૈર ઓર દીનદાર લોગ બસતે હે. જીનકી માલી ઈમદાદ સારે આલમ મેં પહુંચતી હે. દેવબંદી હઝરાત ઉનકે હુસ્ને ઝન કા ભરપુર ફાયદા ઉઠાતે હુએ અપની દાવત કો છુપે હુએ અંદાઝ મેં ફૈલા રહે હે યહાં તક કિ ઉનકે હમ મસ્લક અહમ વઝારતી મલાઝમતોં પર ભી ફાઈઝ હે. ઈસ કી મિઘાલ જાની માની શખ્સીયત મૌલાના મક્કી કી હે જો કિ દેવબંદી હે વોહ આજ ભી હરમ શરીફ મેં દર્સ દેને કા કામ અંજામ દે રહે હે. શાહ ફહદ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ ને જહાં ફૂરઆન શરીફ કી અઝીમ પૈમાને પર નશર વ ઈશાઅત હોતી હે. ઓર કારેઈન કે લિએ દેવબંદી તફસીર કો છપવાયા થા. યે તફસીર “તફસીરે ઉખ્માની” કે નામ સે જાની જાતી હે જીસ મેં તરજુમા ફૂરઆન મૌલાના મહમૂદ અલ હસન સાહબ દેવબંદી ઓર તફસીર મૌલાના શબ્બીર અહેમદ ઉખ્માની સાહબ કી હે. ઈસ તફસીર કે આગાઝ હી મેં અસહાબે

ફૂબુર સે ઈસ્તમદાદ કા ગુમરાહ ફૂન અકીદાહ મૌજુદ હે ગરચે વાઝેહ અલ્લાહ મેં નહી. ગર્જ યે કિ શૂરૂ શૂરૂ મેં સઊદી અરબ કે ઉલ્મા ઓર મૂફતીયાન ભી દેવબંદીયો ઓર તબલીગીયોં કે બારે મેં હુસ્ને ઝન રખતે થે.

ઉલ્માએ કિરામ કી જાનિઝ સે તબલીગી

જમાઅત કા રદ

અલ્લાહ કા શૂક હે કે તબલીગીયોં કે ઈસ્લામ કે મૂત્તફિકા અકાઈદ સે ઈનહેરાફાત અરબ કે ઉલ્મા કિરામ ત્તર વાઝેહ હો ગએ ઓર ઉન્હોને અપની તાલીફાત મેં ઈસ જમાઅત કા તફસીલી રદ કીયા.

ડાક્ટર શેખ તકીશૂદીન અલહીલાલી અલ મરાકશી રહમતુલ્લાહ અલયહ (દારુસ્સલામ રિયાઝ કી નશર કરદહ મશહુર તફસીર નોબલ ફૂરઆન કે મૂઅલ્લિફ) ને એક રિસાલા લિખા. જીસ કા નામ “અસ્સીરાજૂમ મૂનીર ફી તન્બીહ જમાઅતે તબલીગ અલા ઈત્તાઅહમ” કે નામ સે લાજવાબ કિતાબ મૂરતબ ફરમાઈ હે. “અલ કવલૂલ બલીગ” કા ઉર્દુ તરજુમા “શિકીયા આમાલ યા ફઝાઈલે આમાલ” કે નામ સે મૌલાના અતાઉલ્લાહ ડેવરી સાહબને કીયા હે. જો ગિરજાખી ફૂતુબખાના લાહોર પાકિસ્તાન સે પાંચ સાલ પહલે શાએઅ હુઈ હે. ઈસ કિતાબ કે અવ્વલ સફા પર હી મૂફતીએ આઝમ મમલકતે સઊદી અરબ

શેખ અબ્દુલ અઝીઝ બિન બાઝ રહમતુલ્લાહ અલયહ કા તબલીગી જમાઅત કે બારે મેં ફતવા મૌજુદ હે જીસકો હમ ઈસી મવજુઅ કે આબિરમેં ઉસ ફતવા કે ઈકતેબાસાત ઝિક કરેંગે. પ્રોફેસર તાલિબુરહમાન જો એક મશહુર આલિમે દીન હે. જીન્હોને અહલે બિદઅત કે સાથ બેશૂમાર મૂનાઝરે કરનેકા શર્ફ હાંસિલ કિયા હે. ઉન્હોને “દેવબંદીયત” કે નામ સે અરબી કિતાબ તસનીફ કી. જીસ કે ઝરીઆ દેવબંદી મસ્લક કી હકીકતોં કો વાઝેહ કિયા ગયા હે. ઈસકે અલાવા મવસૂફ કી એક ઔર કિતાબ “જમાઅતે તબલીગ” ભી અરબી ઝબાન મેં પિછલે દિનો શાએઅ હોકર આઈ હે. ઉન સબ કે અલાવા બાઝ ઔર લોગોને ભી કાફી મેહનતે કી હે અલ્લાહ તઆલા ઈન સબ કી મેહનતો કો કૂબુલ ફરમાએ. આમીન...

જબ તબલીગી કો નસ્તહત કરનેકી કોશિશેં નાકામ હો ગઈ તબ બરેં સગીર કે અહલે હદીષ ઉલ્માને ઈસ જમાઅત કે બારે મેં લોગોં કો આગાહ કરના શૂરૂ કર લિયા. ઈસ સે પહલે કઈ અહલે હદીષ મસાજીદ કે દરવાઝે તબલીગી જમાઅત કે લિએ ખુલ્લે થે કશૂંકિ બઝાહિર યે જમાઅત ઈસ બાત કા દાવા કરતી હે કિ લોગોં કો નમાઝ ઔર દીનકી તરફ રાગિબ કરને કે અલાવા કોઈ દુસરા મકસદ નહી. તબલીગી જમાઅત કો ઈસ બાત કી દાવત દી ગઈ કિ વોહ અપને કામ કો જારી રખ્ખે લેકિન “ફઝાઈલે આમાલ”

જીસમે બહૂત સારે કાબિલે એઅતેરાઝ વાકેઆત હે ઉસ કો છોળકર ઉસકી જગા મૂસ્તનદ તફાસીર ઔર સહીહ અહાદીષ સે દાવત કા કામ કરે.

તબલીગી જમાઅત કે બારેમે સહીદી અરઝ

કે મૂફ્તીએ આઝમ શેખ અબ્દુલ અઝીઝ

ઝિન્ બાઝ કા ફતવા

સવાલ :- હમ તબલીગી જમાઅત ઔર ઉનકી દાવત કે મૂતઅલ્લીક અકધર સૂનતે રહતે હે. મેરા સવાલ યે હે કિ આયા ઈસ જમાઅત મેં મેરી શિરકત જાઈઝ હે યા નહી ? મૂજે ઉમ્મીદ હે કે આપ મેરી ખૈર ખ્વાહી કે પૈશોનઝર બેહતર મશવરા દેંગે. મેરી દુઆ હે કે અલ્લાહ તઆલા આપ કો ઉસ કા બળા અજ્જ અતા ફરમાએ.

આમીન.

જવાબ :- હર વોહ શખ્સ જો અલ્લાહ તઆલા કે દીનકી દાવત દેતા હે, મૂબલ્લિગ હે. નખી સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કી હદીષ હે. “મૂજ સે જો ફૂછ સૂનો ઉસ કો દુસરોં તક પહુંચા દો ખ્વાહ વોહ એક બાત ભી કશૂં નહી.” લેકિન (શેખ ઈલ્યાસ રહમતુલ્લાહ અલયહી હિંદી કી) તબલીગી જમાઅત કી દાવત મેં બેહદ ખુરાફાત કે અલાવા બિદઅત વ શર્કીયા અકવાલ વ આમાલ ભી હે. લિહાઝા ઈસ જમાઅત કે સાથ નિકલના જાઈઝ નહીં હે. હાં વોહ શખ્સ જો

આલિમ હો ઓર ઉસ જમાઅત કે સાથ ઈસ મકસદ કે લિએ નિકલતા હે કે વોહ ઉનકો બિદઅતોં ઓર શિકીયા અકવાલ વ આમાલ સે મના કરે તો ઉસકા નિકલના જાઈઝ હે. લેકિન વોહ અગર ઈસ જમાઅત કે સાથ મૂકમ્મલ હોકર નીકલતા હે તો યે નાજાઈઝ હે.

અગર બસ્તી નિઝામૂદ્દીન અવલીયા સે હિન્દુસ્તાન કી ઈસ તબલીગી જમાઅત કે અલાવા કોઈ ઓર જમાઅત સહીહ દીન કી તબલીગી જમાઅત કે અલાવા કોઈ ઓર જમાઅત સહીહ દીન કી તબલીગ કે લિએ નિકલતી હો ઓર ઉસકે સાથ સાહબે ઈલ્મ વ બસરીયત અસહાબ હો તો એસી જમાઅત મેં નિકલને મેં કોઈ હર્જ નહી હે.

નોટ :- શેખ અબ્દુલ અઝીઝ બિન બાઝ કા યે ફતવા સન ૧૪૬૧ હીજરી કી કેસેટ સે લીયા ગયા હે. હમને યે ફતવા “શિકીયા આમાલ યા ફઝાઈલે આમાલ” સે નકલ કિયા હે. જીસકો મૌલાના અતાઉલ્લાહ ડેવરી સાહબને ઘરજાબી કૃતુબખાના સે શાએઅ કિયા હે.

તબલીગી દાવત

તમામ નસીહતો કો નઝર અંદાઝ કરતે હુએ તબલીગી જમાઅત ને અપને કામ કો ઈસ અંદાઝ મેં જારી રખ્યા. ક્યુંકિ વોહ બરે સગીર મેં અકધરીયત મેં હે. ઈસકી વજહ યે હે કિ ઈસ ખિત્તે મેં સહીહ અકીદે સે લોગ ગાફિલ હે. ઓર અરસા દરાઝ સે

અવામૂત્રાસ કા યે રવય્યા રહા હે કિ તમામ દીની ઉમૂર કો કિસી મૌલવી કે સૂપૂદ કરકે ખુદ કભી સહીહ યા ગલત માલુમ કરને કી કોશિશ નહીં કરતે. ઈન ઈલાકો મેં તબલીગી ખુબ જાનતે હે કે વોહ બે ખોફ કૂરઆન મજ્હદ કી આયતોં કી ગલત તફસીર બયાન કરકે લોગો પર ઈસ બાત કા ઝોર ડાલ સકતે હે કિ ઉનકે સાથ તફરીહ મેં શામિલ હોના હી અલ્લાહ કી રઝા હે.

કઈ અહલે હદીથ ઉલ્માને અપની તકરીરો ઔર તહરીરો સે જમાઅતે તબલીગ કે બારેમેં લોગો કો આગાહી કરવાઈ જીન મેં ખાસ કર શેખ મેઅરાજ રબ્બાની હફીઝહુલ્લાહ શેખ અતાઉલ્લાહ ડેરવી હફીઝહુલ્લાહ, શેખ તાલિબૂરહમાન હફીઝહુલ્લાહ ઔર દીગર ઉલ્મા કિરામ ભી શામિલ હે. ઈસ જમાઅત કો બે નિકાલ કરને મે. ઉન લોગો કા ભી બળા કિરદાર હે જો ઉસ જમાઅત કો છોળ ચૂકે હે.

ઈસકે નતીજે મેં બહૂત સારે લોગો ને કૂરઆન ઔર સૂન્નત કી રાહ કો અપના લીયા ઔર ઉનમેં સે અકધરીયત ઉન તાલીમીયાફતા ઔર બાશૂર લોગો કી હે જીન મેં તહકીક કરનેકી બાત કો સમજને કી ઔર જુઠ ઔર સચ કે દરમ્યાન ફર્ક મહસૂસ કરનેકી સલાહિયત મૌજુદ હે.

ઉસકે અલાવા જીન લોગોંને જમાઅતે તબલીગ કો છોળા ઉનમેં બહૂત સે એસે હે જો બેરૂનીમમાલીક ચલે ગએ હે જહાં પર

તબલીગીયોં કા દબદબા નહી હે. ઔર વહાં ઉન્હે ફૂરઆન વ સૂત્રત કી તાલીમ હાંસિલ કરનેકે મવાકેઅ મિલે. બરે સગીર પાકિસ્તાન વ હિન્દુસ્તાન કે માહોલ મેં તબલીગી હઝરાત અપને હમ મસ્લક કો ફૂરઆન વ હદીષ પળને સે રોકતે હે યા દુસરો કી બાત સૂનને સે મના કરતે હે. ઈસીલિએ મેંને અપને ઈસ મઝમૂન કે શૂરૂઅ હી મેં ઝિક કિયા હે “આજ જબ કિ ફિરકા બંદી, મસલકી આનાદ ઔર મઝહબી તાઅસ્સૂબ આમ હે. ઈસ પુરફિત્ત દૌર મેં અગર કોઈ રહનુમાઈ તલબ કરતે હુએ હક કો તસલીમ કરલે તો યે અલ્લાહ તઆલા કા બહૂત બળા રહમ વ કરમ હોગા.” ઔર સિફ વહી શખ્સ જો ઉસ માહોલમેં રહ ચૂકા હો વહી સહીહ તરહ ઈસ બાત કી એહમિયત કો સમજ સકતા હે.

દેવબંદી રદ્દ અમલ

આખિરકાર દેવબંદી હઝરાત ને યે મહસૂસ કર લિયા હે કિ વોહ મહઝ ઉન્હે (અહલે હદીષ) કો ભલા બૂરા કહકર ઉનકી દાવત કા મૂકાબલા નહીં કર સકતે. કશૂંકિ ઉનકો ઉસી તરહ ફૂરઆન વ હદીષ કે હવાલો કે સાથ જવાબ દેના હે જીસ તરહ અહલે હદીષ ફૂરઆન વ હદીષ કે હવાલે સે બાત કરતે હે. ઈસલિએ દેવબંદી હઝરાત ને હિન્દુસ્તાન મેં મૂલકી સતહ પર “તહફ્ફુઝે સૂન્નત” કે નામ સે એક બહૂત બળી કોફરન્સ મૂનઅકકીદ કી ઔર ઉસી તરહ દુસરે મૂલકો મેં ભી કિયા. જમાઅતે અહલે હદીષ કે ખિલાફ કાફી

કિતાબે ઓર પેમ્ફલેટસ ભી તકસીમ કિએ ગએ, ઉલ્માએ અહલે હદીષ ને ઉનકી કીતાબો ઓર પેમ્ફલેટસ મેં મૌજુદ હર અશકાલ કા અલહમ્દૂ લિલ્લાહ તહરીરી ઓર તકરીરી દોનો અંદાઝ સે જવાબ દિયા હે ઓર ઈન સબ કો હમ અપને વેબસાઈટ www.ahya.org પર ઈન્શાઅલ્લાહ જલ્દ હી નશર કરેંગે.

ઉન કોફરન્સો કે નતીજે મેં બહૂત સે લોગ અહલેહદીષ સે મૂતઆરિફ હુએ ઓર અહલે હદીષ ઉલ્મા કી કિતાબે પળના શૂરૂ કી. ઈસ તરહ ઉનમેં જાનને કા શોખ પૈદા હુવા કિ સચ્ચાઈ કયા હે? બહરહાલ અલ્લાહ તઆલાને લોગો કો સચ્ચાઈ કી તરફ આને મેં ઈન કોફરન્સો કો મૂઆવિન ખાબિત કિયા. લિહાઝા દેવબંદી અપને પાંવ પર ખુદ ફૂલહાળી માર બેઠે. કચ્છકિ ઈલ્મ હાંસિલ કરને, હવાલો કા જાએઝા લેને ઓર કવી દલાઈલ કો ઈન્સિયાર કરને કા રાસ્તા, હક કી તરફ હી નિકલ પળતા હે.

જમાઅતે તબલીગ ઓર દેવબંદી મકતબે ફિક કો અહલે હદીષ કા પેગામ

બાઝ લોગોં કી ઝબાની યે સૂનને મેં આ રહા હે કે ફઝાઈલે આમાલ મેં તબ્દીલી હો ચૂકી હે. ઓર પહલે જો કિતાબ ઝખીમ ઓર દો જીલ્દો મેં થી અબ ઘટકર એક જીલ્દ રહ ગઈ હે. ઓર બાઝ લોગો કા યે ભી માનના હે ફિ ઉસકે અંદર મૌજુદ ખૂરાફાત વ બિદઆત ઓર શિર્ક વ તસવ્વૂફ જીનકી નિશાન્દેહી શેખ મેઅરાજ

રબ્બાની ઔર દુસરે ઉલ્મા કર ચૂકે હે ઉનકો ખારિજ કર દિયા ગયા હે. અગર યે ખાત સચ હે તો ઈસસે તીન સવાલ પૈદા હોતે હે.

નંબર - ૧ : જમાઅતે તબ્લીગ ઔર દેવબંદી મકતબે ફિક મેં કાફી સોચ વિચાર રહા હો ઔર ઉન લોગોં ને ભી જીસ કીસી ચીઝ કો ઉન કિતાબો સે ખારિજ કિયા હે યે મહસૂસ કરતે હો કિ યે વાકઅી ખૂરાફાત વ બિદઆત ઔર શિર્ક વ તસવ્વૂફ હે જીનસે લોગો કે અકાઈદ પર ઝબ લગી હે વરના યે હઝરાત ઈતની આસાની સે ઈન ચીઝોં કો ગાઈબ કરને પર રાઝી કશૂં હો સકતે હે ? ઔર સાથ હી યે મસ્અલા સાફ હો જાતા હે કિ શેખ રબ્બાની ઔર દુસરે ઉલ્મા કા તબ્લીગી જમાઅત પર એઅતેરાઝ વાકઅી બજા ઔર જાઈઝ થા.

નંબર - ૨ : દુસરા ઔર અહમ સવાલ યે પૈદા હોતા હે કિ ફજાઈલે આમાલ કી કિતાબે જો પહલે સે મસાજીદ ઔર મદારિસ મેં મૌજુદ હે. ઉનકા કયા કરેંગે ? અગર તબ્લીગી હઝરાત વાકઅી દર્દ દિલ રખતે હે તો ઉન કિતાબો કો જલા દે, વરના ઉન કો પઢકર મઝીદ લોગ ગૂમરાહ હોંગે.

નંબર - ૩ : અગર જમાઅતે તબ્લીગ ને યે સમજકર ઈન ખૂરાફાત વ બિદઆત ઔર શિર્ક વ તસવ્વૂફ કો ખારિજ કિયા હે કિ હમેં ભી સિર્ફ સહીહ દીનકો હી લેના હે ઔર ઉસ કે અલાવા ખૂઝૂર્ગોં કે તમામ બેસનદ વાલા યાઅની વાકેઆત કો છોળ દેના ઔર બેબૂનીયાદ ઔર મનઘડત કિસ્સે કહાનીયો કો મિટા દેના હે તો

યે ઔર અચ્છી બાત હે. ઉસસે ભી કાફી તબદીલી કે ઈમકાનાત રુનુમા હો સકતે હે જીનકા ઝિક મેં ઈન્શાઅલ્લાહ આનેવાલી સૂતુર મેં કરુંગા.

ગલતીયાં

તબલીગી નિસાબ યાઅની ફઝાઈલે આમાલ મેં મૌજુદ ખૂરાફાત વ બિદઆત ઔર શિર્ક વ તસવ્વૂફ કે અલાવા જો ઔર ચીઝે હે જીનકી વજા સે ઈસ જમાઅત પર ઉંગલીયા ઉઠતી હે ઉનમેં સે ચંદ યે હે ઔર યે એસી ચીઝેં હે જીન કા ખબુત ફૂરઆને કરીમ ઔર હદીષ શરીફ મેં નહીં મિલતા.

(૧) ખુરૂઝ :- (યાઅની દિન મૂતઅય્થીન કરકે ૩, ૧૦, ૨૦, ૪૦ દિન (ચિલ્લા) કે લિએ ઘરબાર, બીવી, બચ્ચે ઔર તમામ તર દૂનીયાવી મસરૂફીયાત કો છોળકર અપને ગાંવ યા શહર સે દુર કિસી ઔર મકામ કી તરફ નિકલ પળના)

(૨) ફૂરઆન વ હદીષ કી તાઅલીમાત કો છોળકર નમાઝ કે બાદ સિર્ફ ફઝાઈલે આમાલ નામી કિતાબ કા હી દર્સ દેના.

(૩) પેશતર તબલીગી હઝરાત જો અનપઢ ઔર દીનકા બહૂત મૂખ્તસર સા ઈલ્મ ભી નહીં રખતે, ઉનકા દીન કી તબલીગ કા કામ કરના.

અગર યે ઈલ્લામ હે તો ઉનસે પુછા જાએ કે “તૌહીદ” કયા હે ? “શિર્ક” કયા હે ? તો ઉન્હેં યે માલુમ નહી. ઈનમેં સે બાઝ તો

એસે હે જો એક દો ચિલ્લે લગાકર અગલે દિન સે હી દીન કી તબલીગ ઓર દુસરી કારગૂઝારીયાં સૂનાને કે કાબિલ હો જાતે હે. અગર ઉનકે જીસ્મો કો નિચોલકર રખ દિયા જાએ તો ભી ઉપર ઝિક કી ગઈ દો બૂનિયાદી ચીઝોં (તૌહીદ વ શિક) કા ઈલ્મ ઉનસે નહીં નિકલેગા. એસી તબલીગ સે કયા હાંસિલ ? ઓર વોહ મૂબલિગ હોને કી ખુશફહમી મેં હી ઝિંદગી ગૂજારકર ઈસ દૂનિયા સે રૂખ્સત હો જાતે હે. આખેરત મેં ઉન કા કયા અંજામ હોગા ? ઓર ઉસકે ઝિમ્મેદાર કૌન હોંગે ? જબકિ વહાં કિસી કો કોઈ પીર યા શેખ નહીં બચા સકેગા.

ઈસકે અલાવા લૂર્ક કી બાત યે હે કિ બહૂત સી મસાજીદ કે ઈમામ વ ખતીબ હઝરાત દીન કા બહૂત મૂખતસર ઈલ્મ રખતે હે ઓર ઉનમેં સે ભી બેશતર ફસાદી કિસ્મ કે લોગ હે યે કોઈ ઈલ્લામ નહીં હે બલ્કિ ઈસકા મૂશાહિદા કરીબ સે મેરે એક સાથીને બેંગલોર શહર મેં ઉનસે એક મૂનાઝરે કે દૌરાન કિયા હે. વોહ બાકાઅદા મોબાઈલ ફોન રખતે હે ઓર કીસી ભી કિસ્મ કે ફસાદ ઓર લખાઈ ઝઘળે કા માહોલ પેદા કર દેતે હે ઓર ઉનકી આન કી આન મેં સેંકળો કી તાઅદાદ મેં ગૂંડે ઓર ઝઘળાલુ કિસ્મ કે લોગો કો તલબ કર લેતે હે. યે ધાબિત કરને કે લિએ કિ વહી હક પર હે.

(૪) યે જમાઅતે તબલીગ વાલે સિફ હનફિયત કી ઓર લોગો કો હનફી દેવબંદી મૂકલિલ બને રહને કી હી તાલીમ દેતે હે.

જૈસા કિ મેં ઝિક કર ચૂકા હું, મસાજીદ કે ઈમામ ઓર ખતીબ હઝરાત એસે દેવબંદી મદારીસ સે ફરાગત હાંસિલ કિએ હુએ હે જહાં તમામ તાલીમી સાલો મેં સિફ ફિકા હી પળહાઈ જાતી હે, વોહ ભી એસી ફિકા જીસમેં ભી અકપર મસાઈલ ખૂરાફાત ઓર વહમી બલિક બેશરમી ઓર ફહાશિયત ભરા પળા હે. જૈસા કિ હિદાયા, શામી, દૂરે મૂખ્તાર, ફતાવા, આલમગીરી ઓર બાઝ મદારીસ મેં બેહિશ્તી ઝેવર ભી પળહાઈ જાતી હે. સિફ આખરી સાલ મેં હદીષ કી કિતાબો કા દૌરા કરાયા જાતા હે. યે હે ઈન કે મદારિસ કા હાલ, આપ અંદાઝા લગા લિજીએ કિ ઈન મદારીસ સે ફરાગાત હાંસિલ કરનેવાલે ઈન ઈમામો ઓર ખતીબો સે દીન કી કિસ કિસ્મ કી દાવત વ તબલીગ કી તવક્કીઅ કી જા સકતી હે ? ફેસલા આપ કે હાથો મેં હે.

ઈસ્લાહી પેગામ

ઈન સબ ચીઝો કો મદેનઝર રખતે હુએ હમ ઈસ જમાઅતે તબલીગ ઓર ઉનકે બાની દેવબંદી હઝરાત કો અલ્લાહ કા વાસ્તા દેકર ખૂલુસે દિલકે સાથ અપીલ કરતે હે કિ ફૂરઆન વ હદીષ સે ગૈર ધાબિત આમાલ કો તર્ક કર દે ઓર સિફ ઓર સિફ ફૂરઆન ઓર સહીહ હદીષ સે ધાબિત આમાલ કી તરફ લોગો કો દાવત દે.

અવામૂન્નાસ કી ચિલ્લે લગાને કી તરફ ન ઘસીટે બલિક વહી ઉનહી કી મસાજીદ મેં ઉનકો દીન કા બૂનીયાદી ઈલ્મ સિખાએ જૈસે તોહિદ, શિર્ક, લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કા માઅના વ મફહુમ,

મૂહમ્મદૂરસૂલૂલ્લાહ કા મતલબ ઔર ઉસકે તકાજે, નમાઝો કી ઈન્શાઅલ્લાહ એન સૂન્નત કે મૂતાબિક દુરસ્તગી, હરામ વ હલાલ કી આગાહી વઝાહત કરે ઔર સાથ હી સૂન્નત કી અહેમીયત કો લોગો મેં આમ કરે.

ઈસ સે ભી અફઝલ ઔર બહૂત હી અહમ કામ યે હે કિ ઉપર બયાન કિએ ગએ ઈમામ વ ખતીબ હઝરાત કી ઈસ્લાહ કરે ઔર ઉનસે બહેતર ઔર દીન કા સહીહ ફહમ રખનેવાલે ઈમામ વ ખતીબ હઝરાત કી તકરીર કરે. વકતન ફવકતન ઈન હઝરાત કા જાએઝા લે કિ વોહ દીન કે મૂઆમલે મેં કહાં ગલતીયાં કરતે હે ઔર ઉન્હે ટોકે ઔર ઉનકી ઈસ્લાહ કરે.

મૂહમ્મદ અનસ સાહબ

માલિક ઈદારા ઈશાઅતે દીનિયાત કા ઈન્ટરવ્યૂ

હમ અલ્લાહ તઆલાસે દૂઆ કરતે હે કિ જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબકો ઈસ્તીકામત અતા કરેં કિ જીસને ઉન્હે હક કી તરફ રહનૂમાઈ ફરમાકર ઉનકી ઈસ્લાહ ફરમાઈ. હમારે ભાઈ મૂહમ્મદ આકિલ જીન્હોને જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ કા યે ઈન્ટરવ્યૂ લિયા હે. વોહ દર અસલ દાવતી મેદાનમેં સરગરમ હે. ઔર ઉનકી બહૂત સારી મહેનતો સે તૈયાર કિયા ગયા મવાદ ભી ઈન્ટરનેટ પર મૌજુદ હે. ઔર સાથ હી વોહ Hadeeth@yahooogroups.com ભી ચલાતે હે.

ઔર ઓડિયો કેસેટ કી દૂનીયા મેં ઉન્હોને એક નઈ ફિક્ક પૈદા કી હે. ઉન્હોનેહી સબસે પહેલે અહાદીધે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કા ઉર્દુ જબાનમેં પહેલી મરતબા તરજૂમા મઅ અરબી મતન પેશ કીયા (૩૩ અહાદીધે રસૂલ કે નામ સે) ઉન્હી કી કાવિશ કે નતીજે મેં પૈગામે હરમ નામ કી કેસેટ તૈયાર હુઈ જીસ્મે હરમ મક્કી કે ઈમામ મોહતરમ શેખ અબ્દુર્રહમાન સૂદૈસને તકલીદ કે ખિલાફ એક તારીખી ખુતબા મીમ્બરે હરમ મક્કી સે દિયા જો ઉમ્મતે મૂસ્લિમા કો ઈત્તેહાદ ઔર અંધી તકલીદ કો છોળને કી દાવત દે રહા હે. ઉન્હી કે કાવિસો કે નતીજે મેં મૂફતી મમલકતે સઉદી અરબ કે ખૂત્બે કા ઉર્દુ મેં તરજૂમા મંઝરે આમ પર આયા. જીસમે શેખ અબ્દુલ અઝીઝ આલ શેખને નમાઝ મેં ઝબાન સે નિયત કરને કી હકીકત કો બયાન ફરમાયા. યહી નહી બલ્કિ એક ઔર અહાદીધે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કા મજમૂઆ સિર્ફ રફઉલયદયન કે ઉનવાન પર આપને જમા કીયા જીસકે અંદર રફઉલયદયન કરને ઔર ન કરને કે દલાઈલ કો પૈશ કિયા. ઉન કેસેટો કો સૂનકર અલ્લાહ કે ફઝલ વ કરમ સે લોગ તૌબા કર રહે હે. અલ્લાહ તઆલા ઉન્હે, ભાઈ આકિલ કી આખેરત મેં નજાત કા ઝરીયા બનાયે. - આમીન...

ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ મેં જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબને ફરમાયા કે ઉન્હોને ફઝાઈલે આમાલ ઔર દેવબંદી મકતબે ફિક્કી દુસરી

કિતાબો મેં મૌજુદ ખૂરાફાત વ બિદઆત ઔર શર્ક વ તસવ્વૂફ કો કીસ તરહ પહચાના. ઔર યે ભી બતાયા હે કી ઉન્હે ફૂરઆન વ સૂન્નાત પર અમલ પૈરા હોને મેં કીસ તરહ કી મૂશ્કિલો ઔર દૂશવારીઓ કા સામના કરના પળ રહા હે.

જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબને યે ભી કહા હે કે વોહ www.ahlehadees.com સે વાકિફ હે. ઔર ઉસમેં મૌજુદ ઉલ્માએ કિરામ કી તકારીર સે કાફી મૂસ્તફીદ હુએ હે.

અલ્લાહ કે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમને ફરમાયા હે “અગર અલ્લાહ તઆલા તૂમ્હારે ઝરીએ કીસી એક શખ્સ કો હિદાયત અતા કર દે તો વોહ તૂમ્હારે લીએ સૂર્ખ ઉંટો સે ભી ઝયાદા બહેતર હે.”

હમ અલ્લાહ તઆલા સે દૂઆ કરતે હે કી હમારે તમામ ભાઈઓ કી મહેનતો કો કબુલ ફરમાયે. જો ઈસ વેબસાઈટ કી તામીર વ તરતીબ મેં હર વક્ત બિદમાત અન્જામ દેતે રહતે હે ચાહે વોહ હિન્દુસ્તાન મેં હો યા સગિદી અરબ, અમિરાત, ફૂવૈત મેં. હમ ઉન સબકા તહે દિલ સે શૂક્રિયા અદા કરતે હે.

મૂહમ્મદ અનસ સાહબ સે મૂકમ્મલ ઈન્ટરવ્યૂ

(ગૂફતગુ કા મતન)

અલહમ્દુ લિલ્લાહી રબ્બીલ આલમીન વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા અશરફૂલ અમ્બીયા વમૂર સલીન. નબીય્યેના મૂહમ્મદ

સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ વઅલા આલેહી વસહાબીહી
અજમઈન. અમ્મા બાદ.

ઈસ દૂનિયા મેં હર તરહ કે ઈન્સાન બસતે હે. અલ્લાહ તઆલા કે નાફરમાન ભી હે. ઔર ઉસકે ફરમાબરદાર ભી હે. કઈ નાફરમાન તો એસે હે જીન્હે અલ્લાહ તઆલા કે દીન કી પુરી સમજ હે. ફૂરઆન વ સૂન્નત સે પુરી તરહ વાકેફ ભી હે. લેકિન શયતાન ઉન્હે તૌબા કી તરફ માઈલ ભી નહી હોને દેતા. ઉન્કે સામને શયતાન બેદીની ઈતની ખુબસૂરતી સે પેશ કરતા હે કે વોહ બેદીની કો દીન સમજકર અમલ કરતે રહતે હે. ઉસીકી દાવત દેતે રહતે હે. ઔર અવામૂન્નાસમેં ઉસે હી ફેલાતે રહતે હે. એસે લોગો કો શયતાન તૌબા કી તરફ માઈલ ભી નહી હોને દેતા.

લેકિન બાઝ ખુશનસીબ એસે હોતે હે જો અલ્લાહ કે દીન કે હુસૂલ કે લિએ જદોજેહદ કરતે રહતે હે. સચ્ચે દિલ સે અલ્લાહ સે રાહે નજાત કે તલબગાર હોતે હે. ઔર જબ ઉન્કે સામને ફૂરઆન વ સૂન્નત આતી યા બેદીની કે મદ્દે મૂકાબિલ દીન નઝર આતા હે તો વોહ અલ્લાહ રખ્ખુલ આલમીન કે સામને ઝુક જાતે હે. બેદીની સે તૌબા કરતે હુએ ફૂરઆન વ સૂન્નત કી શાહેરાહો પર બિલા કીસી ખોફ કે નિકલ પડતે હે. ઔર ઈસ દૂનીયા મેં ફેલી હુઈ લોગો કી ભીડ સે મૂતાસ્સીર ન હોતે હુએ અપને આપ કો ઔર ઉસકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કે તાબે કર દેતે હે.

આજ હમ આપકી મૂલાકાત એક એસે શખ્સ સે કરા રહે હે જીસને બરસો એક એસી કિતાબ કી ખિદમત કી જીસકે અંદર દીન કી ખાતો કે સાથ સાથ મનઘડત કિસ્સે કહાનીયાં બેશૂમાર લિખ્ખી હુઈ હે. જી ! મેરા ઈશારા તબ્લીગી જમાઅત કી મશહુર કિતાબ તબ્લીગી નિસાબ (ફઝાઈલે આમાલ) મૌલાના ઝકરીયા સાહબ કી જાનીબ હે. યહી ફઝાઈલે આમાલ હે. જીસે ઉસ શખ્સને જીસકી આવાઝ ભી આપ સૂનેગેં ઉસે પુરી દૂનીયા મેં ફેલાને મેં એક અહમ રોલ અદા કિયા હે. (બરાહે કરમ આવાઝ સૂનને કે લિએ ઈસ કેસેટ કો મકતબા અલ ફૂરકાન, નડીઆદ (ગૂજરાત) સે હાંસિલ કર સકતે હે)

મેરે દીની ભાઈઓ ઔર બહેનો ! અબ હમ આપકો મમલકતે સગિદી અરબ જીદા સે દિલ્હી લેકર ચલતે હે. જહાં આપ મોહતરમ અનસ સાહબ સે ફોન પર હુઈ ગૂફતગુ સૂનાએગેં. જનાબ અનસ સાહબ ફઝાઈલે આમાલ કે બહૂત બળે નાશિર જાને જાતે હે. ઉન્કા ઈદારા જીસકા નામ હે ઈદારા ઈશાઅતે દીનીયાત. નિઝામૂદ્દીન કે ઠીક ઉસી જગા વાકેઅ હે જહા તબ્લીગી જમાઅત કા મરકઝ હે. યહી વોહ મરકઝ હે જહા સે મૂસલમાનો કી જમાઅતે ઈસ ફઝાઈલે આમાલ કો મૂખતલીફ ઈલાકો મેં લેકર પહુંચ રહી હે.

હઝરાત ઈસસે પહેલે કી હમ આપકો દિલ્હી લેકર ચલે આપકી ખિદમત મેં અર્જ કરના ચાહતે હે કી ઈસ કેસેટ કો રેકૉર્ડ

કરને કા મકસદ ઉન લોગો તક ઉસ પૈગામ કો પહુંચાના હે જો અલ્લાહ કે દીન કો સમજના ચાહતે હે. ઔર ફૂરઆન વ સૂન્નત કો ઈમ્તિયાર કરને કે લિએ વોહ બેચેન હે. નફરતો સે ઉનકે દિલ પાક હે. ઔર વોહ ઈસ ઈન્તિઝાર મેં હે કી કોઈ મર્દે મૂઝાહિદ નિકલે ઔર ઈસ બાત કો બયાન કરતા ચલા જાએ કિ હક ફૂરઆન વ સૂન્નત હે. આઓ મેરે સાથ આજાઓ ઉસી કી દાવત વ તબ્લીગ મેં લગ જાઓ કશૂંકિ યહી વોહ નિસાબ હે જો હમારે લિએ ઈસ કાએનાત કે ખાલિક વ માલિકને મૂતઅય્થીન ફરમાયા હે. ફૂરઆન મજીદ મેં અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા હે કે “અય ઈમામવાલો ! તૂમ અલ્લાહ તઆલા કે સામને સચ્ચી ખાલિસ તૌબા કરો. કરીબ હે કી તૂમ્હારા રબ તૂમ્હારે ગૂનાહ દુર કર દે ઔર તૂમ્હે એસી જન્નત મેં દાખિલ કરે જીનકે નીચે નહેરે જારી હે. જીસ દીન અલ્લાહ તઆલા નબી કો ઔર ઈમાન વાલો કો જો ઉનકે સાથ હે, રૂસ્વા ન કરેગા ઉનકા નુર ઉનકે સામને ઔર ઉનકે દાયેં દોળ રહા હોગા. યે દૂઆએ કરતે હોગે અય હમારે રબ હમે કામીલ નુર અતા ફરમા ઔર હમે બક્ષ દે. યકીનન તુ હર ચીઝ પર કાદિર હે.” (સૂરે તહરીમ - ૮)

ઈન મૂખ્તસર શૂરૂઆત કે કલેમાત કે બાદ અબ હમ આપકો લેકર ચલતે હે મમલકતે સગિદી અરબ જુદા સે નિઝામૂદ્દીન - દિલ્હી, જહા હમારે ફોન કા ઈન્તિઝાર કર રહે હોગે. મોહતરમ ભાઈ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ ----- બિસ્મિલ્લાહિ વ તવક્કલતુ

અલ્લાહિ

મૂહમ્મદ આકિલ : અસ્સલામૂ અલયકૂમ

મૂહમ્મદ અનસ : વઅલયકૂમૂસ સલામ વરહમતૂલ્લાહ વબરકાતૂહુ

મૂહમ્મદ આકિલ : મેં મૂહમ્મદ આકિલ જીદા સે બાત કર રહા હું.

મૂહમ્મદ અનસ : જી !

મૂહમ્મદ આકિલ : મૂજે અનસ સાહબ સે બાત કરની હે,

મૂહમ્મદ અનસ : મેં બોલ રહા હું

મૂહમ્મદ આકિલ : કેસે મિઝાજ હે ?

મૂહમ્મદ અનસ : જી, અલ્લાહ કા શૂક હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : આજ આપકે યહાં ગાલીબન ઈકવીસ રમઝાનૂલ મૂબારક સન ૧૪૨૩ હિજરી કી બાબરકત રાત હે. જબ કી યહા સગિદી અરબ મેં આજ ૨૨ મી રાત હે. મેં દૂઆ કરતા હું કે અલ્લાહ તઆલા હમે ઈસ આખરી અશરે મેં નેક આમાલ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

મૂહમ્મદ અનસ : આમીન... બીસવાં હે યહા પર આજ

મૂહમ્મદ આકિલ : આજ બીસવાં હે, આજ ફીર ઈકવીસમી રાત હુઈ ના ?

મૂહમ્મદ અનસ : હા, ઈકવીસમી રાત હે, જી.

મુહમ્મદ આકિલ : જી, જી ! ઈસ મુબારક રાત મેં હમારી ઔર તમામ મુસલમાન ભાઈઓ કિ તરફ સે અલ્લાહ રબ્બૂલ ઈઝઝત સે દૂઆ હે કી જાનો કો બક્ષ દે ઔર મૂઆફ કર દે. ઔર ઈન બાબરકત લમહાત મેં હક બાત કહને કી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન... યા રબ્બૂલ આલમીન. અનસ સાહબ આપકો જેસા કી હમ ઈત્તેલાઅ કર ચૂકે હે કિ એક ઈન્ટરવ્યૂ કિ શકલ મેં આપસે ગૂફતગુ હોગી કયા આપ ઈજાઝત દેગેં કિ હમ ઈસ ગૂફતગુ કો રેકૉર્ડ કર લે.

મુહમ્મદ અનસ : જી, કર લીજીયે.

મુહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપકો જાઝાએ ખેર અતા ફરમાએ. અનસ સાહબ ! આપકા તાઅલ્લૂક હિન્દુસ્તાન કે એક બળે ઈદારે સે હે બલકિ આપ ઉસ ઈદારે કે માલિક હે જીસને ફજાઈલે આમાલ કો પુરી દૂનીયા મેં ફેલાને મેં એક અહમ રોલ અદા કિયા હે. આપ બસહે કરમ હમેં હપને બારે મેં મૂખસરસા તઆરૂફ કરવાઈયે ઔર અપને ઈદારે કે બારે મેં.

મુહમ્મદ અનસ : મેરા મૂખસરસા તઆરૂફ યે હે કિ બૂલંદ શહેર છોટા સા કસ્બા હે વહા કા રહનેવાલા હું મેરે વાલિદ વહી સે આયે થે. ઔર યે કારોબાર વહી સે શૂરૂ કિયા થા. ઔર તબ્લીગી કિતાબો સે હી શૂરૂ કિયા થા. યે જો તબ્લીગી કી તહરીક કિ કિતાબે હે શૂરૂ સે વહી છાપી થી. ઔર આજ તક વહી છાપ રહે હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અનસ સાહબ ! આપકા પુરા નામ કયા હે ?

મૂહમ્મદ અનસ : મેરા પુરા નામ મૂહમ્મદ અનસ હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપકો જઝાએ ખૈર અતા ફરમાએ. અનસ સાહબ ! હમે હાકિઝ શકીલ અહેમદ સાહબ, મેરઠી, દારૂલ ફૂતૂબ ઈસ્લામીયાને બતાયા હે કિ આપને મસ્લકે હક તસ્લીમ કિયા હે. આજ આપ તકલીદી પાબંદીઓસે આઝાદ હોકર ફૂરઆન વ સૂન્નત પર અમલ પૈરા હે. બરાએ કરમ હમે બતાઈયે કિ રાહે નજાત કીસ તરહ મીલી ઔર કીસ તરહ આપ અહલે હદીષ હુએ ?

મૂહમ્મદ અનસ : અસલ મેં કયા હે કિ મૂજે અપની ઝિંદગી ગુઝારને કે લિએ મસાઈલ કો દેખને કિ ઝરૂરત પળતી થી. તો યે ફિકા એ હનફી કશૂંકે યે રાઈજ હે ઔર ઈસીમેં હમ પલે બળ્હે હે. જબ હમ ઈન કિતાબો કો દેખતે થે તો ઈસમેં ભી રેફરેન્સ કમ હી હોતા થા. ફિર ખૌજ કી જૂસ્તજુ શૂરૂ કિ કે ભાઈ જો મસાઈલ હો વોહ હદીષ કી રોશની મેં હોને ચાહીયે. ઔર મેનેં ઉસકી જૂસ્તજુ કે લિએ કિતાબે તલાશ કી, હુંદી, પળહી તો બહૂત બળા ફર્ક નઝર આયા યે મસ્લકી જો ઈન્જિલાફ હે ફૂરઆન વ હદીષ કે દરમિયાન.

મૂહમ્મદ આકિલ : આપકો ઐસી ખાસ જૂસ્તજુ કે દૌરાન યા કોઈ ચીઝ જૈસે આપ સૂબહ બયાન કર રહે થે કિ પહેલે મેનેં સીડીઝ (CDs) સૂની ઔર ફૂછ વેબસાઈટ ઔર વોહ કયા થા આપ ઝરા બતાઈએ ?

મૂહમ્મદ અનસ : દુશવારીયા તો બહૂત હે ઓર અભી આ રહી હે. અલ્લાહ તઆલા મૂજે ઈસ્તેકામત કી તૌફીક અતા ફરમાએ. અસલ મેં મેંને જબસે યે શૂરૂ કિયા હે હર આદમી મૂજે ચુંકિ હમ ઉસી મૂઆશરે ઓર ઉસી માહોલ મેં રહતે હે. જહા મસ્લકો કે ઉપર ચલા જાતા હે તો હર આદમી મૂજે ટેળહી નઝર સે દેખતા હે. જૈસે મેંને કોઈ બહૂત બળા જુર્મ કર લિયા હે. હાલાંકિ કૂરઆન વ સૂન્નાત કો ઈન્શિયાર કરને કિ કોશિષ કી હે. ઉસ પર અમલ કરને કી કોશિષ કર રહા હું. મગર હર આદમી જો હે મેરે રિશ્તેદાર ખુદ મૂજસે મૂજે હુએ હે સિર્ફ ચંદ લોગો કો છોળકે બાકી સારે રિશ્તેદાર મૂજસે ઈસ વક્ત કટે હુએ હે. અગર ઉનસે મિલને કો જાએ તો અઝીબ અઝીબ બાતે કરતે હે. જબ મેંને લળકે કી શાદી કૂરઆન વ સૂન્નાત કે મૂતાબિક કી ફરવરી મેં ઓર મેંને કોઈ બારાત વગૈરહ, કીસીકો ન બૂલાયા કૂછ નહીં કિયા તો ઈસ પર ફરવરી સે લેકર આજતક સબ નારાઝ હે. મેંને કોઈ બારાત નહી સિર્ફ એક ગાડી મેં અપને બચ્ચે કો લે ગએ ઓર યહા સે એક સીટ ખાલી લેકે ગયા ગાડી કી તાકિ બહુ બેઠકર આ જાએ.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપકો જઝાએ ખૈર દે. આજ સૂબહ ફરમા રહે થે કે જબ આપ જૂસ્તજુ કર રહે થે તહકીક કર રહે થે તો આપને કૂછ સીડીઝ (CIDs) સૂની થી, ડાક્ટર ઈસરારકી યા કીસકી ઓર ફીર કોઈ વેબસાઈટ આપકો કીસને બતાઈ થી. વોહ કયા સિલસિલા થા યે ઝરા આપ દૌબારા બતાઅંગે.

મૂહમ્મદ અનસ : હા, જી મેં અસલ મેં પાકિસ્તાન ગયા થા ઓર વહા મેંને કૂછ સીડીઝ (CDs) ખરીદી જો મૂજે અચ્છી લગી કૂછ તકારીર થી. કૂછ અચ્છે ટોપિક પર ડાક્ટર ઈસરાર સાહબ કી ઉનહે લાયા ઓર રખ્ખી રહી મેરે કમરે મેં છોટા ભાઈ આયા ઓર વોહ સીડીઝ (CDs) ઉઠા કર લે ગયા મૂજે તો ખબર ભી નહીં જબ ઉસને સૂની વોહ સીડીયાં (CDs) ઓર મૂજસે પુછને લગા ભાઈ ! કયા ફલાં સીડીઝ (CDs) સૂની ? મેંને કહા મેંને તો નહીં સૂની તો ઉસને કહા કી આપ સૂનીયે ઉનકો, બહૂત અચ્છી સીડીયાં (CDs) હે. વોહ ખવાતીન સે મૂતઅલ્લીક ઓર પરદે સે મૂતઅલ્લીક વોહ સીડીઝ (CDs) થી. જબ મેને સૂના તો વાકઈ મેરે આસૂં નીકલ પળે કે હમ અબ તક કયા કર રહે હે, કયા કરતે રહે હમારી જીંદગી બરબાદ ઓર કૂછ ભી નહીં કર સકે તો ફિર અલહમ્દૂ લિલ્લાહ ઘર મેં જો પરદા જેસા હોના ચાહિયે શરઅી, હમને પરદા અલહમ્દૂ લિલ્લાહ શૂરૂ કિયા અલ્લાહ ને તૌફિક દી ઓર કરતે રહે જેસે દેવર - ભાભી કા, જેઠ સે ભાઈકી બીવી કા ફિર ઉસ તરહ અલહમ્દૂ લિલ્લાહ વો કર રહે હે. અલ્લાહ કા શૂક હે. ઉસકે બાદ મેંને ઈન્ટરનેટ પર કૂછ અહલે હદીથ ડોટ કોમ (www.ahlehadees.com) વહા સે કૂછ અતાઉલ્લાહ ડેરવી સાહબ ઓર મૌલાના સફીઉર્રહમાન મૂબારકપુરી સાહબ ઓર મેઅરાજ રખ્ખાની ઓર બદીઉદ્દીન સાહબ ઓર કઈ હઝરાત કે મેંને બયાનાત સૂને વોહ મૂજે અચ્છે લગે કી વોહ જો બાત કહતે હે ફૂરઆન સૂન્નત કી રોશની મેં કહતે હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપકો જાણાએ ખેર દે. આજહી સૂબહ શેખ મેઅરાજ રબ્બાની સે આપકા તજકરહ કર રહા થા ઉન્હેં આપકે બારે મેં ખુશ ખબરી દી કે આપ ઉનકી ઔર સફીઉર્રહમાન મૂબારકપુરી કી તકારીર કી કેસેટો કો સૂનકર અલહમ્દુ લિલ્લાહ રાહે હક પર આએ હે. ઉન્હોને આપકે લિએ નેક ખ્વાહીશાત કા ઈજહાર કિયા હે. ઔર દૂઆ કિ હે કી અલ્લાહ તઆલા આપકો ઈસતેકામત અતા ફરમાએ. જીસ તરહ આપને માઝી મેં ફજાઈલે આમાલ કી ખિદમત કી હે ઉસસે કહી ઝયાદા ફૂરઆન વ સૂન્નત કી ખિદમત કી તૌફીક અતા ફરમાએ. આપ હમે બતાઈએ કે કયા આપ દાવતે હક કો આમ કરને મેં જદો જેહદ કર રહે હે. ઔર અગર હા તો કીસ તરીકે સે ?

મૂહમ્મદ અનસ : એસા હે કી ઈસ સિલસિલે મેં બહૂત કૂછ કરના ચાહતા હું તાકિ લોગો કે દરમિયાન જો ગલત ચીઝે ફેલી હુઈ હે યે ખત્મ હો. પહેલા કદમ મેંને યે ઉઠાયા હે કિ મેંને એક લિસ્ટ તૈયાર કી હે. જો અપને મકતબા મેં કિતાબે બેયતા થા ઔર તાવીજાત કી સારી કિતાબે રખ્યા કરતા થા. નકશે સૂલૈમાની, કન્ઝુલ હૂસૈન, શમસૂલ મૂઆરીફ અલકૂબ્રા ઔર નફીસે મઆની વ આમાલે ફૂરઆની વગૈરહ વગૈરહ આમાલે તો મેં રખતા થા ઈસ ધોકે મેં થા યે આમાલે ફૂરઆની હે, ફૂરઆન કે અમલીયાત હે ઈસમેં કોઈ એસી બાત નહીં હોગી મગર એક રોઝ મેંને મેઅરાજ રબ્બાની

સાહબકી એક તકરીર સૂની ઉસમેં મેંને સફા નંબર દેખા તો ઉસપર મૂજે શર્મ કે મારે ઈતના દુઃખ હુઆ કે મેંને ફેસલા કર લિયા કિ ઉસકો ભી નહીં બેયના બહરહાલ મેંને બહૂત સારી કિતાબે જો સૂફી અઝમ પર હે ઔર જીનમેં શિર્ક વ બીદઅત ભરા પળા હે ઉન કિતાબો કો મેંને બેયના બંદ કર દીયા હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપકો જઝાએ ખૈર દે. અહલે હદીષ હોને કે બાદ આપકો દુશવારીયા આ રહી હે વોહ કીસ તરહ કી હે ? ઔર કીસ નૌઝીયત કી હે ?

મૂહમ્મદ અનસ : બસ જબ મેંને વોહ કિતાબે રખની શૂરૂ કી જો ફૂરઆન વ સૂન્નત કે મૂતાબિક હે તો ઉન પર અસલ મેં કયા હે કિ હમ જીસ મૂઆશરે મેં હે યા જીસ જગા હમારા કારોબાર હે વહા સારે હઝરાત દુસરે નઝરીએ કે હે. ઉસમેં મેંને જો કિતાબે રખ્ખી ઔર જો હમ બેયતે હે તો ઉનમેં સલ્ફી લિખા હુઆ હોતા હે નામ કે સાથ યા ઉસમેં કોઈ એસી ચીઝ હોતી હે કિ ઉન્હે યે અહેસાસ હો જાતા હે કિ યે મક્તબે ફિક દુસરા હે વોહ ફિર પરેશાન હોકર લેતે નહીં. યહા પર જો દિલ્હી મેં અલ્લામા ઈબ્ને બાઝ સ્ટડીઝ સેન્ટર હે વહા સે મેંને કૂછ કિતાબે મંગવાઈ કે યે અચ્છી કિતાબે હે ઉનકો રખ્ખુ, ઉસસે ભી યે મૂસીબત રહી કે ઉનમેં લિખા હે ડાક્ટર લૂકમાન સલ્ફી, ઉસકી વજાહ સે કોઈ લેતા નહી યે દુશવારી ઈસ તરહ કી આ રહી હે સામને.

મૂહમ્મદ આકિલ : ઈન્ના લિલ્લાહી વઈન્ના ઈલયહી રાજીઉન -
યે તો અજીબ વ ગરીબ બાત હે કે આદમી નામ કો દેખકર કિતાબ
ન લે, બહરહાલ.

મૂહમ્મદ અનસ : વહી તો અફસોસ કી બાત હે કયા કિયા જાએ ?

મૂહમ્મદ આકિલ : આપ હિમ્મત સે કામ લિજીએ. અલ્લાહ રબ્બૂલ
આલમીન ફૂરઆન મજીદ મેં ફરમાતા હે કિ “અલ્લાહ કા તકવા
ઈન્નેયાર કરેંગે તો અલ્લાહ તઆલા રાસ્તા દીખાએગા.” અલ્લાહ
રબ્બૂલ આલમીન ફરમાતા હે કિ “અલ્લાહ રબ્બૂલ આલમીન
આપકો રોઝી અતા ફરમાએગા જહાસે આપકે વહમ વ ગૂમાન ભી
નહી હે.” ઈન્શાઅલ્લાહ, આપ અકેલે અહલે હદીષ હુએ હે યા
આપકે સાથ મઝીદ અફરાદ ભી તબ્દીલ હુએ હે ?

મૂહમ્મદ અનસ : અલહમ્દૂ લિલ્લાહ મેરી બીવી મેરે સારે બચ્ચેં
અલહમ્દૂ લિલ્લાહ સબ ઉસી તરહ નમાઝ પઢતે હે જીસ તરહ
ફૂરઆન વ સૂન્નત કહેતા હે. ઉસી તરહ સે નમાઝ પઢતે હે. અલહમ્દૂ
લિલ્લાહ હમ ઘરમેં પંદરહ બીસ મીનીટ કા મૂઝાકરહ ભી કરતે હે.
કભી કોઈ કિતાબ લે લેતે હે જૈસે મૂહમ્મદ ઈકબાલ સાહબ કેલાની
કી કિતાબ હે - “કિતાબુસ્સલાત” વોહ સૂનાઈ હમને ઉસસે બહૂત
માલુમાત હુઈ.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલહમ્દૂ લિલ્લાહ આપ સૂબહ બતા રહે થે
અપની બચ્ચી કી શાદી હુઈ ઔર શાદી કે બાદ જો દુશવારીયા હુઈ

હે વહા પર કયા ખયાલ હે સિફ ઉસે ઈસલિએ તંગ કિયા જા રહા હે કિ ઉસને રફઉલયદયન કરના શૂરૂ કર દિયા હે ?

મૂહમ્મદ અનસ : જી, હા યહી વજહ હો સકતી ઔર કયા ? યહી વજહ હે, વોહ ઉસ ચીઝ કો સમજતે હી નહીં કે રફઉલયદયન સૂન્નત હે હાલાંકિ મેંને દલાઈલ ભી પૈશ કીયે બતાયા કૂછ કિતાબો કી ફોટો કાપીયાં કરકે મેંને ઉન્હે કૂછ ચીઝે બતાઈ કે હમારે હનફી ઉલ્મા મૌલાના અબ્દુલ હય્ય લખનવી રહમતુલ્લાહ અલયહી ઔર દીગર હજરાત ઈમામ મૂહમ્મદ રહમતુલ્લાહ અલયહી વગૈરહ સબ બતાતે હે કિ રફઉલયદયન ખાબિત હે સૂન્નત હે. મગર એસે અંધે હે આંખો કે કિ સમજમે નહીં આતી બાત, માનતે હે નહીં કિતના ભી સમજાલો ઉનકો, સમજ આતી હી નહીં ઉન લોગો કો.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ તઆલા ઉનકો સમજ અતા ફરમાએ. તબ્દીલી કે બાદ આપ કયા મહસૂસ કર રહે હે ? આપ શિર્ક વ બિદઆત કી ઝિંદગી છોળકર આયે હે ઔર તૌહીદ કી શાહેરાહ પર અબ ખજે હે, કયા આપકો દીલી ઈત્મીનાન હે કયા ?

મૂહમ્મદ અનસ : બિલ્કૂલ એસા ઈત્મીનાન હે કિ આજ મેં ઈન્શાઅલ્લાહ મર જાઉં તો ઈન્શાઅલ્લાહ મૂજે ઉમ્મીદ હે કિ અલ્લાહ તઆલા મેરે સાથ રહમ કા મૂઆમલા કરેગા ઔર જો મેંને કોશિષ કી હે સૂન્નત કી પૈરવી કરને કિ વોહ ભી ઈન્શાઅલ્લાહ કાબિલે કબુલ હોગી. મૂજે અલ્લાહ કી ઝાત સે તવકકોઅ હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા.

મૂહમ્મદ અનસ : મેરા દિલ શીશે કિ તરહ બિલ્કૂલ સાફ હે ઔર ઈત્મીનાન હે મૂજકો અલહમ્દૂ લિલ્લાહ.

મૂહમ્મદ આકિલ : આપ ચૂંકે કિતાબો કા કારોબાર કરતે હે આપકી તબદીલી સે કયા આપકે તિજારતી તાઅલ્લૂકાત ઔર મઅીશત પર અસર પળા હે.

મૂહમ્મદ અનસ : જી, યકીની ચૂંકે યે ફઝાઈલે સદકાત ઔર ફઝાઈલે હજ, મેં કામ કરના બંદ કિયા હે વોહ મેં ચાર યા પાંચ ઝબાનો મેં છાપતા હું ઉર્દુ, હિન્દી, ઈંગ્લીશ ઔર ફેન્ય ચાર ઝબાનો મેં વોહ અચ્છી ખાસી તાઅદાદ મેં બીક જાતી હે. ઉર્દુ કા તો યે હે કિ પાંચ હઝાર કા એડીશન દો મહીનો મેં ખત્મ હો જાતા હે ફર્ક બહર હાલ આમદની પર પળ રહા હે. મૂજે ઉસકી કોઈ પરવા નહીં અગર અલ્લાહ ન કરે ફાકે કી ભી નોખત આ જાએ તો મૂજે મંજૂર હે. મૂજે આંખ બંદ હોને પર મૌત આને પર હર હર ચીઝ કા હિસાબ દેના હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ તઆલા આપકે લિએ આસાની ફરમાએ ઔર આપકે કારોબાર મેં તરક્કી વ બરકત અતા ફરમાએ. અનસ સાહબ આજ આપકો ઈલ્મ હો ચૂકા હે કિ ઈસ કિતાબ મેં જીસકી આપ તિજારત કરતે રહે હે ઉસમેં શિકીયા અકાઈદ કી ભરમાર હે કહી ઈલ્મે ગૈબ બૂઝૂર્ગો કો હો રહા હે કહી મદદ કે લિએ ખુદ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ બાદલો

મેં તશરીફ લા રહે છે. કહી કબરે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ ફટ રહી છે. ઔર અલ્લાહ કે રસૂલ કબર સે હાથ નીકાલકર મૂસાફર કર રહે છે તો કહી અકાબરે તબ્લીગી જમાઅત અપને સલામ કા જવાબ ભી કબર સે સૂન રહે છે. કયા આપ ઈન અકાઈદ કે જાનને કે બાવજુદ ભી આપ યે જો મૂખતલીફ ઝબાનો મેં તરજૂમે આપકે યહા રખ્ખે હુએ હે ઉનકી ફરોજ્જ યા આઈન્દા મૂસ્તકબલ મેં આપ ઐસા કારોબાર જારી રખેંગે.

મૂહમ્મદ અનસ : નહીં સાહબ મેં તો બિલ્કૂલ ગુનાહ સમજતા હું મેં તો અપને ભાઈઓ સે કહેતા હું કે તીન ભાઈ હે હમ, દો તો બિલ્કૂલ મૂત્તફિક હે, હમ એક છોટા ઔર મેં સબસે બળા હું તો મેં યહી કહેતા હું ઈન લોગોં સે કી અગર મેં અકેલા માલિક હોતા તો મેં ઉનકો દરિયા મેં ડાલ ચૂકા હોતા. મેં ઈનકો બેચતા હી નહીં ચાહે મેં કોઈ ભી ઔર થીઝ બેચતા, મગર ઈન કિતાબો કો નહીં બેચતા. અબ ઉનકો આહિસ્તા આહિસ્તા હમવાર કરકે ફઝાઈલે સદકાત ઔર ફઝાઈલે હજ પર લાયા હું ઔર આગે ભી હમારા ટાર્ગેટ હે કિ ફઝાઈલે આમાલ જો અવ્વલ હે, જીસ મેં સાત આઠ કિતાબે હે ઉસ કો ભી બંદ કરના હે. ઈન્શાઅલ્લાહ.

મૂહમ્મદ આકિલ : ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા, ફઝાઈલે આમાલ કે બારેમેં આપ હમેં બતાએ કિ આપને કિતના અરસે પહલે ઉસે શાએઅ કરના શૂરૂઅ કિયા થા. યા આપ કે વાલિદને યે શૂરૂઅ કી થી.

મૂહમ્મદ અનસ : સબ સે પહલે ઓફસેટ પર હમારે વાલિદને હી ઈસે શાએઅ ક્રિયા થા. વરના યે લૈથુપુર સહારનપુર સે કહીં સે છપા કરતી થી. ઓર મેરે વાલિદને હી ઈસકો અચ્છી કિતાબત કરાકે, તકરીબન પચાસ સાલ હુએ હોંગે મેરે ખયાલ સે, મેરે વાલિદને શૂરૂઅ ક્રિયા થા.

અલગ અલગ હિસ્સો મેં ક્રિયા થા પહલે, હિકાયતે સહાબા, ફઝાઈલે નમાઝ વગૈરહ વગૈરહ. ફિર ઉસકે એક જીલ્લ કર દિયા થા ઓર ઉસકા નામ તબલીગી નિસાબ રખ્ખા ગયા થા યે મેરે વાલિદ કા હી રખ્ખા હુવા થા. મૌલાના ઝકરિયા રહમતુલ્લાહ અલયહી ને નહીં રખ્ખા થા મેરે વાલિદને રખ્ખા થા.

મૂહમ્મદ આકિલ : હાં, હાં આજકલ ફઝાઈલે આમાલ કે નામસે જાની જાતી હે.

મૂહમ્મદ અનસ : ઉસકે બાદ ઉસમેં ચૂંકિ કૂછ બરેલ્વી હઝરાત ને એઅતેરાજાત ક્રિએ યા ઓર લોગોને ભી ક્રિએ હોંગે. તો ફિર ઉસકા નામ ચેંજ કર દિયા ગયા. ફઝાઈલે આમાલ કર દીયા ગયા.

મૂહમ્મદ આકિલ : હાં, હાં આપ કા કારોબાર બિલકૂલ તબલીગી જમાઅત કે મરકઝ કે પાસ હે યાઅની નિઝામૂદ્દીન મેં કયા માઝી મેં આપ કિસી તબલીગી બળી શખ્સીયત કે કરીબ રહે હે ?

મૂહમ્મદ અનસ : નહીં મેં અલહમ્દૂ લિલ્લાહ, મૂજે કભી એસા

લોગ બહૂત કહતે રહે કે ભાઈ તૂમ હાઝરી કશું નહીં દેતે. જાતે કશું નહીં, મેં જાતા ભી થા પહલે હમારે કસ્ટમર્જ આતે થે આજ ભી આતે હે તો જબ મેં જાતા થા તો યે સમજતે થે કે શાયદ અપને મતલબ સે આયા હે. અજીબ નઝરો સે દેખતે થે તો મેં જાના પસંદ હી નહી કરતા થા જો કસ્ટમર્જ યહાં આજાતે થે. ફોરેન સે આએ હુએ હમારે ઓફિસ આજાતે થે મેં ઉનહી સે બાત કર લેતા થા મેં જાતા નહીં થા ચૂંકિ કૂછ લોગ અચ્છી નઝરોં સે દેખતે નહીં થે.

મૂહમ્મદ આકિલ : ગૂફતગુ કે અખીર મેં કયા આપ ઉન તજજાર કો કોઈ પૈગામ દેના ચાહેંગે જો આજ ભી ઈસ કિતાબ કી નશર વ ઈશાઅત મેં લગે હુએ હે.

મૂહમ્મદ અનસ : મેં તો ઈસ કિતાબ કે બારેમેં કયા જો ભી કિતાબે ઈસ તરહ કી હે. અકાઈદ કો ખરાબ કરનેવાલી બિલકૂલ અકીદા કો ખરાબ કરનેવાલી જો કિતાબે હે મેં સમજતાં હું ઉનકી રોઝી ઠીક નહી હોગી. તો એહતિયાત કરની ચાહિએ. કિતાબે બહૂત હે. સહીહ કિતાબે કશું નહીં બેચતે. તોતા-મેના કી કહાની, દસ બીવીયોં કી કહાની, કબુતરનામા વગૈરહ યે સબ ખૂરાફાત હે. કિતાબે હે, અચ્છી કિતાબે લેં ઉન્હેં ફેલાના ચાહિએ.

મૂહમ્મદ આકિલ : આપ અપને ઈદારે મેં બેહિશ્તી ઝેવર ભી રખ્યા કરતે થે ?

મૂહમ્મદ અનસ : બેહિશ્તી ઝેવર મેં છાપતા થા, છાપતા હું લેકિન

અભી ચૂંકિ ભાઈઓ કા મૂઆમલા હે ઉનકે સલાહ વ મશવરે સે લિસ્ટ બના રખમી હે કૌન કૌન સી કિતાબે ઔર મૂતાઅલા ભી કર રહા હું કૌન કૌન સી ચીજે ઈસ તરહ કી હે જીસમે ઈશકાલાત હે ઉસમે અગર મૂજે એક લાઈન ભી મિલ જાતી હે તો ઉસકે મેં અપને યહાં રખના બંદ કર દુંગા.

મૂહમ્મદ આકિલ : આપ કે જો દો ભાઈ હે. આપને ફરમાયા આપ કે મજીદ દો ભાઈ હે ઉન મેં સે અભી કોઈ અહલે હદીષ નહીં હુવા.

મૂહમ્મદ અનસ : યૂસૂફ હે ના છોટાવાલા જો હે મેંને બતાયા થા ના આપકો કિ છોટેવાલે ને રફુલયદયન કરના શૂરૂઅ કિયા ઔર મૂજે કહા કિ જબ યે ચીઝ સહીહ હે તો ભાઈ આપ ડરતે કથૂં હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : હાં, હાં

મૂહમ્મદ અનસ : ડરતે કથૂં હે આપ ભી શૂરૂ કીજીએ. જબ હક હે ઔર હૂઝુર સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમકી સૂન્નત હે તો, ઔર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કી વફાત તક કા અમલ હે કથૂં નહીં કરતે. ફિર મેંને શૂરૂઅ કિયા, મેંને કહા ઠીક હે સહીહ કહ રહા હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : યૂસૂફ સાહબ આપ સે છોટે હે. જો આપ સે બળે હે વોહ ભાઈ ?

મૂહમ્મદ અનસ : સારે છોટે હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : જો વોહ છોટે હે, અભી તક તબદીલ નહીં હુએ હે.

મૂહમ્મદ અનસ : વોહ યૂનૂસ દસ સાલ છોટે હે, વોહ મૂતફિક તો હે, વોહ બૂરી ચીઝોં કો બુરા સમજતે હે મગર બસ વોહ બાત હેના કિ જબ આદમી દૂનિયા દારીમેં ઝયાદા રહતા હે તો ઉસકા થોળા સા યે હોતા હે કિ અબ કયા હોગા. અભી સબ બંદ કર દિયા જાએ.

મૂહમ્મદ આકિલ : હાં, જી

મૂહમ્મદ અનસ : તો થોળી સી બાત હે ફિતરી હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : હાં, સહીહ બાત હે દૂનિયા મેં રહે હે તો ઝાહિર હે થોળા બહૂત તો ખૌફ રહતા હે કિ કયા હોગા.

મૂહમ્મદ અનસ : લેકિન યે મૂતફિક હે ઈન ચીઝોં સે ઔર કર રહે હે આહિસ્તા આહિસ્તા વોહ ભી ઔર યે સબ ઉન્હી કે મશવરો સે બંદ હુએ હે. યે જો હમ તીનોં ભાઈ હે, ફઝાઈલે સદકાત ઔર ફઝાઈલે હજ જો બંદ કિએ હે હમ તીનો કે મશવરો સે હી બંદ હુએ હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ તઆલા રોઝીકા કોઈ બેહતર યા કોઈ અચ્છા રાસ્તા ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા આપ કે લિએ આસાન ફરમા દેગા. કયા આપ તબલીગી જમાઅત કે અફરાદ તક કોઈ પૈગામ પહુંચાના ચાહેંગે કિ જો ઉનકે લિએ મશઅલે રાહ બન જાએ ઔર ઉનકો રાસ્તા દિખાએ, જમાઅત કે અફરાદ કે લિએ.

મૂહમ્મદ અનસ : સહીહ બાત યે હે કિ હુંદે ઔર તલાશ કરે હર

આદમી કા ફર્જ હે કિ ફૂરઆન વ સૂન્નત કે મૂતાબિક હે યા નહી ? ચાહે વો તબલીગ વાલા હો યા કોઈ ભી હો ચાહે કોઈ પીર હો પગાળુ હો. હર આદમી કો અમલ કરતે હુએ યે દેખના ચાહિએ કિ યે ફૂરઆન વ સૂન્નત કે મૂતાબિક હે યા નહી ? તો યે પૈગામ તો હર એક કે લિએ હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : જો લોગ ઈસ તરહ કી કિતાબે મૂરતબ કર રહે હે ખાસકર ઉલ્માએ દેવબંદ, કયા આપ અપને ઈસ પૈગામ મે કૂછ ઉનકે લિએ, ઉનકે બારેમેં કહના ચાહેંગે ?

મૂહમ્મદ અનસ : કયા કર રહે હે મૂરતબ ?

મૂહમ્મદ આકિલ : ઈસ તરહ કી કિતાબે જીન કે અંદર શિકીયા આમાલ હે જેસા આપને ફરમાયા આમાલે ફૂરઆની હે ઈસકે અંદર શિકીયા આમાલ હે ઔર આમાલે ફૂરઆની મેરે ખ્યાલ મેં મૌલાના અશરફ અલી થાનવી કી લિખ્ખી હુઈ હે.

મૂહમ્મદ અનસ : જી, હાં વોહ મૌલાના થાનવી સાહબ કી હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : વોહ બહરહાલ ઈસ દૂનિયા મેં નહી હે.

મૂહમ્મદ અનસ : યે કિતાબે ઉનકી તરફસે મન્સૂબ કી ગઈ હે યા ઉન્હોને એસા લિખ્ખા હે, અલ્લાહ હી બહેતર જાનતા હે. મગર જો ચીઝેં મૂજે ઉસ મેં નઝર આઈ વોહ બિલકૂલ ફૂરઆન વ સૂન્નત કે ખિલાફથી તો મેંને ઉસ કિતાબ કો અપને યહાં રખના ઔર બેચના બંદ કર દીયા.

મૂહમ્મદ આકિલ : નહીં ઉનકી તરફ મન્સૂબ તો નહીં હુઈ હે અગર મન્સૂબ હોતી તો ઉલ્માએ દેવબંદ ઈસ ખાત પર ઝરૂર ઉસ પર ઝબ લગાતે કિ મૌલાના કી તરફ ગૈર ઝરૂરી ચીજેં મન્સૂબ કી ગઈ હે. મૌલાના ઉનસે બરી હે. બલકિ ઈસકે બાવજુદ ઉસકી તાઈદ મેં ઉલ્માએ દેવબંદ હંમેશા લિખતે રહતે હે તો યે મન્સૂબ નહીં હે, બલકિ યે ઉન્હી કી અપની કિતાબ હે.

મૂહમ્મદ અનસ : હિકાયતે અવલીયા મેંને પળી હે, હઝરત ઈસકો પળકર મેં તો દંગ રહ ગયા, મેંને કહા કિ યે મૌલાના થાનવી કી કિતાબ હે ! અરવાહે ખલાખા ઉસી કા દુસરા નામ હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : હાં, હાં

મૂહમ્મદ અનસ : મેંને જબ ઉસકા થોળા સા હિસ્સા દેખા તો મૌલાના અબ્દુલ્લાહ તારિક સાહબ જો હે, ઉનસે કહા કિ ભાઈ ! યે કયા ચીજેં હે, તો બોલે હાં ભાઈ મૂજે ભી બતાયા ગયા હે કિ કેસે લિખ દિયા ઈન લોગોને ઔર કયા હો ગયા ? ફૌરન મેંને ઉસે બંદ કર દિયા. તકરીબન સાઠ-સત્તર (૬૦ થી ૭૦) કિતાબે હે જીન્હે મેંને બંદ કિયા હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : તારીખે મશાઈખે ચિશત આપ કી નઝર સે ગૂઝરી મૌલાના ઝકરીયા સાહબ કી ?

મૂહમ્મદ અનસ : વોહ ભી બંદ કી હે, આજ કલ નહીં મંગવાતા હું.

મૂહમ્મદ આકિલ : અચ્છા વોહ ભી બ્લેક લિસ્ટ કર દી હે આપને?

મૂહમ્મદ અનસ : જી ?

મૂહમ્મદ આકિલ : મેંને કહા, બ્લેક લિસ્ટ કર દી હે વોહ ભી આપને?

મૂહમ્મદ અનસ : જી, વોહ મૂજે માલુમ હે મેંને એસા કૂછ લેટરેયર તલાશ કિયા હે જીસમેં ઈન કિતાબો કો ભી દેખતા હું, પળતા હું ઔર પુરી ખાત પર મોલાના સે મશવરા ભી કરતા હું, જબ વોહ કહતે હે કિ હાં ભાઈ ઠીક હે તો મેં ઉસકો અપને યહાં બેયના બંદ કર દેતા હું. અસલમે મેં કિસીકો કિતાબ દે દેતા હું ઔર કિસીને સફા નંબર દિખા દીયા, ફિર પહલે મેં ખુદ દેખતા હું.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપ કો જગાએ ખેર અતા ફરમાએ. જો લોગ ઈસ તરહ કી કિતાબે મૂરતબ કર રહે હે ઔર લિખ રહે હે ઉલ્માએ દેવબંદ ખાસ તૌર પર યા બરેલ્વી હઝરાત, અંધી તકલીદ ઉનકો કૂરઆન વ સૂન્નત તક નહીં પહુંચને દે રહી હે. હક કો જાનને કે બાવજુદ ભી હક બયાની નહીં કર પા રહે હે. કયા ઉન લોગો કે લિએ કૂછ આપ કહના ચાહેંગે કિ ઉમદા કિતાબે લિખે. લોગો કો કૂરઆન વ સૂન્નત કી ખાતે કહે ઈસ તરહ કી કોઈ ખાત ?

મૂહમ્મદ અનસ : હઝરત, ઝરૂરત તો ઈસ ખાત કી હે કિ સહાબા હી હમારી બૂનિયાદ હે. જો હમારે લિએ દીન કો ઉન્હોંને પહુંચાયા હમ તક, સહાબા ઔર બળે બળે મૂહદિષીન, ઉન પર કિતાબે નહી હે. સહાબા પર આજ કિતાબે હુંઢતે રહે મિલેગી નહીં ઔર આજકલ

કે યા સો સાલ પહલે તક કે લોગ હે. ઉલ્મા હે. ઉનકે ફલાં મલકુઝાત, ફલાં કે ઈરશાદાત ઔર ફલાં કે વોહ ઔર વોહ, સબ કિતાબે મિલ રહી હે ઉનકે જો મૂરીદ હોતે હે બૂઝૂર્ગ ઈન્તેકાલ ફરમા જાતે હે તો વોહ ઉનકી સવાનેહ લિખ દેતે હે ઔર વોહ લિખ દેતે હે કિ ઉનકે યે ઈરશાદાત હે, યે ઈન કે મલકુઝાત હે. તો યે નહીં હોના ચાહિએ વરના તો હમ અપને સહાબા કો ભુલા દેંગે, ચંદ દિન મેં, ઔર ચંદ સો સાલ કે બાદ કયા હોગા? ભુલ જાએંગે હમ સબ ઉનકો, આજ ભી ભુલે હુએ હે. અશરહ મૂબશ્શરહ પર કિતાબે હુંદતે હે, મિલતી નહીં.

મૂહમ્મદ આકિલ : જી, સહીહ ફરમાયા આપને, વાકઅી યે એક અહમ તરીન ચીઝ હે, જો તૂજજાર હે જો કિતાબો કે ફિલ્હ મેં ઉતરે હુએ હે ઉનકો ચાહિએ કિ ઈસ તરહ કી કિતાબે નશર કરે, જીનમેં સહાબા ઔર સહાબીયાત કે વાકેઆત હો ઔર ફૂરઆન વ સૂન્નત સે જો પાબિત ચીઝે હો ઉનકો મંઝરેઆમ પર લેકર આએ. આપ ઉલમાએ અહલે હદીષ કે લિએ કોઈ પૈગામ દેના ચાહેંગે ઈસ ગુફતગુ કે દૌરાન? કશૂંકિ આપ ઉલમાએ અહલે હદીષ કી કેસેટો ઔર ઉનકે લેટરેયર સે અલહમ્દૂ લિલ્લાહ, અલ્લાહ તઆલા આપ કો તૌહિદ કી તરફ લાયા હે. ઉલમાએ અહલે હદીષ કે લિએ કોઈ પૈગામ હે આપ કે પાસ?

મૂહમ્મદ અનસ : મેરી તો યહી બાત હે કિ કશૂં કિ વોહ કિતાબે લિખતે હે. હમારે યહાં ઈસ તરહ કી કિતાબે હે. મેંને બહૂત સારી

કિતાબે રખને કી કોશિશ કી, નમાઝ કે ટોપિક પર ઈન્તેહાઈ અચ્છી કિતાબે હે, સલ્ફી હઝરાત કી જો અપને આપ કો કહતે હે કિ હમ સલ્ફી હે. ઉનકી કિતાબે ઈન્તેહાઈ ઉમદા ફૂરઆન વ સૂન્નત કે મૂતાબિક હે. મગર વોહ એક લફઝ સલ્ફી જો લગા હે ઉનકે સાથ ઉસ કો લોગોને ઈતના બદનામ કર દિયા, ઉસકો ઈતના વોહ કર દિયા વોહ ઈસકો દેખતે હી મે મૂંહ ઉધર કર લેતે હે. ઔર ઉસ કિતાબ કો ઉઠાતે હી નહી, તો યે હોના ચાહિએ કિ ઈસ લફઝ સે ભી બચે તો અવામ કો ફાયદા હોને કી તવક્કોઅ ઝયાદા હે. જહાં ઈસ તરહ કે લોગ હે યા ઉન હલકો મેં આપ કી કિતાબે નહીં પહુંચ પા રહી તો ઈસ તરહ સે ઈસ નામ કે બગૈર અપના નામ રખ્ખે જો ભી હે, અગર ઈસ કો વોહ હટા દે તો જૈસે કલમી નામ ભી હોતે હે બહૂત સે.

મૂહમ્મદ આકિલ : અલ્લાહ આપકો જઝાએ ખૈર દે. બહરહાલ જો ઈસ તરહ કી કિતાબે હે અસલ મેં, કિતાબે ઈતની બદનામ નહીં હે, અબ દેખિએ આપ જીસ કિતાબ કી નશર વ ઈશાઅત યા જીસ કિતાબ કી આપને તરજૂમાની કી હે બહૂત અરસા તક, વોહ ઝમાને કી બદનામ કિતાબ હે ઔર ઉસકે મૂસન્નિફ કે બારેમેં ભી મૂખ્તલિફ ઉલ્માએ કિરામને, શેખ અઅઝીઝ બિન બાઝ રહમતુલ્લાહ અલયહ ઔર દુસરે શેખને બળી બળી, ઉનકે ઉપર ફતવે ભી હે ઉન પર કિતાબે ભી લિખ્ખી હુઈ હે, શેખ પ્રોફેસર તાલિબૂર્હમાન

હે ઉન્હોને “તારીખે તબલીગી જમાઅત”, અરબી ઝબાન ઔર ઉર્દુ ઝબાન મેં લિખ્ખી હે ઔર અબ દુસરી ભી કિતાબે હે, લેકિન મૂસીબત યે હે કિ તાઅસ્સૂબ મેં લોગ ઈન કિતાબો કો તો પળ રહે હે. દરઅસલ યે એક શયતાની મિશન હે જો મૂસલમાનો કો હક સે દુર કરને કી કોશિશ કર રહા હે વરના જીન કિતાબો મેં ઈશકાલ હે, જીન કિતાબો પર લોગ ઝબાન દરાઝી કર રહે હે યા ઉનકો ગલત પાબિત કરને કી કોશિશ કર રહે હે તો ઉનમેં સરે ફેહરિસ્ત “ફઝાઈલે આમાલ” કા નામ હે. ઈસ કિતાબ સે લોગો કો તૌબા કરની યાહિએ. લેકિન એસા નહીં કરતે. બહરહાલ અલ્લાહ તઆલા આપ કો ઈસ્તેકામત અતા ફરમાવે. આખિર મેં હમ આપ કા શૂક્રિયા અદા કરના યાહતે હે કિ આપને અપને કિંમતી વકત મે સે કૂછ લમ્હાત હમેં અતા કિએ. અલ્લાહ તઆલા આપ કો જઝાએ ખૈર અતા ફરમાએ ઔર ઈસ માહે મૂબારક મેં ઔર ઈસ બાબરકત રાતમેં ઈસ અમલે ખૈર કો કૂબુલ ફરમાએ. હમેં ઉમ્મીદ હે કિ આપ કી આવાઝ કો સૂનકર વોહ લોગ જાએ ભી તહકીક મેં લગે હુએ હે વોહ અપની મંઝિલ કો પા લેંગે. ઈન્શાઅલ્લાહ. ઈસ સે પહલે કિ હમ ગૂફતગુ કા ઈખ્તેમામ કરે કયા આપ હમારે સામેઝીને કિરામ કે લિએ કૂછ કહના યાહેંગે કિ એક બહૂત બળા નાશિર જો કિ તબલીગી જમાઅત કી કિતાબે નશર કિયા કરતા થા ઉસને અલ્લાહ કે હૂઝુર મેં તૌબા કી હે તો ઉનકે દિલો પર અઘર અંદાઝ હોગી.

और वोह यकीनन कूरआन व सून्नत के लिअे बेयैन हो जाअेंगे. तो उनके लिअे आपके पास कोई पैगाम हो तो महेरबानी उनके लिअे पैगाम दे दीज्जअे.

मूहम्मद अनस : अस जरत, ये है कि कोई भी अमल करे तो उसकी तहकीक कर ले कि ये सून्नत के मूताबिक है या नहीं है. सिर्फ अगर किसीने बता दिया और उस पर चल रहे है या कहीं पण्ड लिया. आज कल किताबें बगैर हवाले के जयादा होती है. कोई हवाला नहीं, कुछ नहीं तो इसलिअे आदमी को तहकीक करनी चाहिअे कि मैं जो भी अमल कर रहा हूं वोह सहीह कर रहा हूं या गलत, सून्नत के मूताबिक है या नहीं है. अल्लाह तआला हम सबको उसकी तौफिक अता करमाअे.

मूहम्मद आकिल : आमीन या रब्बूल आलमीन. तबलीगी निसाब में से कोई वाकआ आप को याद है कि जो आपने देखा हो और वोह कूरआन व सून्नत के मूताबिक न रहा हो.

मूहम्मद अनस : अरे साहब ! अब मैं आपको क्या बताऊँ, आप को तो मालुम है. सारी दूनीया जानती है. उनके आमाલ जो है, बहुत कम ऐसे है जो कूरआन व सून्नत से मेल जाते है. नमाज की ही ले ले. नमाज ही जो है सून्नत के मूताबिक नहीं होती तो और चीजें, जो सब से अइजल अमल है, नमाज ही सहीह नहीं पण्डते

બિયારે ઔર ન સિખાઈ જાતી હે. યે તો ખાના પુરી કી જાતી હે.

મૂહમ્મદ આકિલ : સહીહ બાત હે, ફઝાઈલ હી બયાન કિએ જાતે હે, ઠીક હે. બહૂત બહૂત શૂકિયા, અસ્સલામૂ અલયકૂમ વરહમતુલ્લાહ વબરકાતુહુ.

સામેઝીને કિરામ

અભી આપને મોહતરમ જનાબ મૂહમ્મદ અનસ સાહબ કી ફૌન પર હુઈ ગૂફતગુ સમાઅત ફરમાઈ. અલ્લાહ તઆલા સે દૂઆ હે કિ ઉનકી તૌબા કૂબુલ ફરમાએ ઔર ઈસ પૈગામ કો જો કેસેટ કે ઝરીઆ હમ લોગો તક પહુંચાના ચાહતે હે ઉસે અપની રઝા કા ઝરીઆ બનાએ. આમીન યા રબ્બુલ આલમીન.

અલ્લાહ તઆલા કૂરઆન મેં ફરમાતા હે “યે કૂરઆન તમામ લોગો કે લિએ ઈતેલાઅ નામા હે કિ ઉસકે ઝરીએ સે વોહ હોશિયાર કર દીએ જાએ ઔર બખુબી માલુમ કરલે કિ અલ્લાહ એક હી માબુદ હે ઔર તાકિ અકલમંદ લોગ સોચ સમજ લે.”

(સૂરે ઈબ્રાહીમ - ૫૨)

સામેઝીને કિરામ : હમેં ઉમ્મીદ હે કિ ઈસ પૈગામ કો સૂનકર યા ઉસે પજહ લેને કે બાદ ઉન લોગો કે દિલ ખુશી સે અલ્લાહ કા શૂક અદા કરને પર મજબુર હો જાએંગે. જો કિ કૂરઆન વ સૂન્નાત પર મબની અકાઈદ કો આમ કરના ચાહતે હે ઔર યહી નહીં બલ્કિ

હમે ઉમ્મીદ હે કિ ઈસ પૈગામ કો સૂનને કે બાદ અનસ સાહબ કી તરહ કે કઈ નાશિર યા તબલીગી જમાઅતમેં મસરૂફ લોગ ઈસ સે મૂતાસ્સિર હોંગે ઓર મૂમકિન હે યે આવાઝ ઉનકી હિદાયત કી મંઝિલ તક પહુંચને કા ઝરીઆ બન જાએગી.

મેરે મોહતરમ ભાઈઓ અગર આપકે દિલમેં તૌબા કે જઝબેને જનમ લિયા હે ઓર આપ ચાહતે હે કિ આપકી આવાઝ ભી લોગો કે લિએ હિદાયત કે દરવાઝે ખોલ દે તો હમ આપ સે ગૂઝારિશ કરેંગે કિ આપ કહીં ભી હો હમસે ઝરૂર રાબતા ફરમાએ. ઓર યહી નહીં બલકે અગર આપ એસે કિસી શખ્સ સે વાકિફ ભી હે જીસકી આવાઝ કો સૂનકર લોગ સોચને પર મજબૂર હો જાએંગે તો ભી હમ ગૂઝારિશ કરેંગે કિ હમેં અપને ઓર ઈસ દોસ્ત કે બારે મેં ભી ઝરૂર લિખમેં. હમ ઈન્શાઅલ્લાહ આપ તક રસાઈ કરેંગે. આપકી આવાઝ કો ભી રેકૉર્ડ કરેંગે ઓર ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા દાવતે હક કો આમ કરને મેં આપ ભી હમારે સાથ મૂતઆવીન બનકર શામિલ હો જાએંગે.

હમારી દાવત કા મહવર સિફ કૂરઆન વ સૂન્નત હે ઓર હમેં ઈસ બાત કા અફસોસ હે કિ તબલીગી નિસાબ યા ફઝાઈલે આમાલ તબલીગી જમાઅત કે તકરીબન હર મૂઅતકિદ ઓર કારકૂન કે ઘરમેં મૌજુદ હે ઓર સિફ ઉસી કિતાબ કા દર્સ ઉનકે યહાં ઈજતેમાઆત ઓર મસાજીદ મેં હો રહા હે. મૌલાના ઝકરીયા

સાહબ કી યે કિતાબ ઈસ કદર અહમ હે કિ ઈસી કા દર્સ આજ આમ હો રહા હે. ઔર યે નિહાયત હી દુખ કી બાત હે કિ તબલીગી જમાઅત કે ઉલ્મા ઔર ફૂઝલા ઔર જમાઅત સે મૂસલિક મૂફતિયાને કિરામ ઔર ઝીશૂર અરકાન, ઈસ કિતાબ કા હર્ફ બા હર્ફ પળ લેને કે બાવજુદ ઉનકી ઝબાન ઔર કલમ ખામોશ હે ઔર ઈસ કિતાબ કી મૂફતરિયાત પર બિલકૂલ આમન્ના વ સદ્કના કહ ચુકે હે. અબ કોઈ અલ્લાહ કા બંદા દીની ઔર ઈલ્મી ખૈરખવાહી કે જઝબે સે ઈસ કિતાબ મેં મઝકૂર ગૂમરાહ ફૂન અકાઈદ કે ખિલાફ ઝબાન ખોલતા હે તો ઉસે જમાઅત કા દુશ્મન કહા જાતા હે. લેકિન હઝરાત મૂઆમલા ઈસ્લામ ઔર પયગંબરે ઈસ્લામ મૂહમ્મદ સલ્લલ્લાહો અલયહી વસલ્લમ પર નાઝિલ શૂદહ દીન કી હિફાઝત કા હે. ઈસલિએ હર મૂસલમાન અલ્લાહ કી કિતાબ ઔર ઉસકે રસૂલ સલ્લલ્લાહો અલયહી વસલ્લમ કી નબુવ્વત ઔર શરીઅત ઔર આમ મૂસલમાનો કી ઈસ્લાહ ઔર હિદાયત કી નિયત સે હિકમત વ મવએઝત કે સાથ ઈન કે ખિલાફ ઝરૂર આવાઝ બૂલંદ કરેગા ઔર જબ તક ઈસ કિતાબ કી ઈસ્લાહ ન હોગી ઔર બગૈર ઈસ્લાહ ઈસકા દર્સ જારી રહેગા તબ તક અલ્લાહ કે બંદે ઈસ કી ગૂમરાહી ઔર ઝલાલત કે ખિલાફ આવાઝ બૂલંદ કરતે રહેંગે. ચાહે ઉનકી ઝબાન રોકી જાએ યા ઉન્હે જાન વ માલ કા નુકશાન પહુંચાયા જાએ.

સામેઝીને કિરામ :- હમ ઈસ પૈગામ કે ઝરીએ તબલીગી જમાઅત
 સે મૂન્સલિક હર ફર્દ તક યે કહના ચાહતે હે કિ અગર આપકી
 તબલીગી ઔર ચલત ફરત કા મક્સદ રઝાએ ઈલાહી હે ઔર
 આપ દીને સહીહા કી નશર વ ઈશાઅત કે ખ્વાહિશમંદ હે તો હમ
 ગૂઝારીશ કરેંગે કિ ફૂરઆન મજ્હદકી આયાત કા તરજૂમા ઔર
 હદીષે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કા તરજૂમા અપને
 નિસાબ મેં શામિલ ફરમા લે ઔર હઝરત ઝકરીયા સાહબ કી ઈસ
 કિતાબ કો ઉલ્માએ ઈસ્લામ કી ઈસ્લાહ કમીટી કે સૂપુર્દ કરકે ઈસમેં
 સે તમામ મૂનકર ઔર મવઝુઅ અહાદીષ ઔર ગૈર ઝરૂરી વાકેઆત
 કો હઝફ કરા દે ઔર અવામૂન્નાસ કો દીને સહીહા કી મૂત્તફીકા
 તાઅલીમાત પેશ કરે. ઈસકા બહૂત બળા ફાયેદા યે હોગા જો લોગ
 તબલીગી નિસાબ યા ફઝાઈલે આમાલ કી ગલતીયોં કી વજાસે
 ઈસ જમાઅત મેં શામિલ નહીં હે. વોહ જમાઅત કે હાથો મેં ફૂરઆન
 વ સૂન્નત કા મજમૂઆ દેખકર મૂતમઈન હો જાએંગે ઔર ઈસ
 તરહ યે જમાઅત પુરી દૂનીયા મેં ફૂરઆન વ સૂન્નત કી નુમાઈન્દા
 બન જાએગી લેકિન મૂઆમલા આજ ઉસકે બિલકૂલ બરઅકસ હે
 કિ તબલીગી જમાઅત આજ સિર્ફ ઔર સિર્ફ ફઝાઈલે આમાલ કી
 તરજૂમાની કરતી નઝર આ રહી હે. હમારી દાવત સિર્ફ ઔર સિર્ફ
 ફૂરઆન વ સૂન્નત હે. યહી વોહ નિસાબ હે જો અલ્લાહ કે રસૂલ
 સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કે ફરમાન કે મૂતાબિક ઈન દો ચીઝોં
 કો મઝબુતી સે થામે રખેગા ગૂમરાહ ન હોગા.

હઝરાત ! મેં આપકે કિંમતી મશવરો કા મૂનતઝિર હું. મેંને ભી ઈસ જમાઅત મેં એક અરસા ગુઝારા હે. મેંને ભી ઈસ કિતાબ કો મૂતઅદ્દીદ મરતબા હઈ બા હઈ પળડા હે. ઔર ઈસ જમાઅત સે એક ખાસ તાઅલ્લૂક હોને કે નાતે ઈસ પૈગામ કો પહુંચાને કી સઆદત કર રહા હું. ઈસ સે પહલે કિ મેં કૂછ ઈકતેબાસાત ઈન કિતાબો કે યહાં નકલ કરું અર્જ કરના ચાહુંગા કિ ઈસ કેસેટ કો અલ્લાહ તઆલાને કઈ ખાનદાનો કી હિદાયત કા ઝરીઆ બનાયા હે. ઔર જો તબસરહ ઈસ કે બારેમેં ઈન્ટરનેટ, ફોન ઔર દુસરે વસાઈલ કે ઝરીઆ હમેં મવસૂલ હુએ હે મૂખસર અર્જ કર રહે હે.

જુદ્દ સે એક ખાતુનને ફોન પર ઈસ કેસેટ કો

સૂનને કે બાદ ફરમાયા

★ મેં ચાર બચ્ચો કી માં હું. જબ મેં દસવી ક્લાસ મેં ઈસ કો પળડા કરતી થી તબ સે ઈસ ફઝાઈલે આમાલ કા દર્સ દે રહી હું આજ મેરી આંખે અલ્લાહ કે ફઝલ વ કરમ સે ખુલી હે. મૂજે હમારે હલકે કી ખવાતીન ઈંગ્લીશ મેં દર્સ કે લિએ લે જાયા કરતી થી લેકિન અબ મેં એસા હરગિઝ નહીં કરુંગી. મેં એક તાઅલીમ યાફતા ઔરત હું ઔર મેં સિર્ફ ફૂરઆન વ સૂન્નત કી નશર વ ઈશાઅત મેં તઆવુન કરુંગી. મેં ચાહતી હું કિ ઈસ કેસેટ કો હર ઉસ શખ્સ તક પહુંચાઉં, જોસે મેંને તબલીગી જમાઅત સે જોબા હે.

★ મક્કા મુકર્રમા સે એક ભાઈને ફોન પર ઈસ કેસેટ કો સૂનને કે બાદ ફરમાયા, મેં ચાહતા હું કિ તહકીક કરું. કયા આપ ઈસ સિલસિલેં મેં મેરી મદદ કર સકતે હે. હમને દુસરે હી લખ્હે ઉસ શખ્સ કો તઝકરહ તુર્શીદ, આમાલે ફૂરઆની ઓર દુસરી કિતાબેં ઈરસાલ કર દી જીન્હે દેખકર ઉસ શખ્સને કિતાબો મેં મઝફૂર બદઅકીદગીયોં સે તૌબા કી ઓર બરાત કા ઈઝહાર કિયા.

★ અમેરીકા સે ઈમેઈલ આયા. જીસમેં લિખા થા.

હમને યે ઈન્ટરવ્યૂ મુકમ્મલ ઈન્ટરનેટ પર સૂના. હમેં બળી હેરત હુઈ કિ યે સૂનકર કિ આજ ભી લોગ ઉન લોગોં કી ઈસ્લાહ કે લિએ જદોજેહદ કર રહે હે જો યે સમજતે હે કિ દૂનીયા કી દાવત વ તબલીગ કા હક વોહ લોગ અદા કર રહે હે. અલ્લાહ આપ તમામ કો ઓર ઉન ઉલ્માએ કિામ કો શયતાન કી શર સે મહફુઝ રખ્ખે જો ફૂરઆન વ સૂન્નત કી દાવત કો આમ કર રહે હે.

★ આગ્રા કે નાયબ શહર કાઝી ઈકબાલ સાહબને ફોન પર ઈત્તેલાઅ દી કિ ઈસ કેસેટ કો સૂનને કે બાદ ગુજરાત મેં ભી કૂદ્દ લોગો ને તૌબા કી ઓર વૈસે ભી અલહમ્દુ લિલ્લાહ કાફી લોગ હમારી જમાઅત મેં શામિલ હો રહે હે ઓર આજ વોહ લોગ નાજી જમાઅત કે સાથ દાવત વ તબલીગ કે કામ મેં મસરૂફ હે. યે ખબર ઉન્હે બિરાદર આબિદને નડીઆદ સે ફોન પર બતાઈ.

★ મક્કા મુકર્રમા મેં એક દીની મદેસા કે ઈન્ચાર્જ ને અનસ સાહબ સે ફોન પર રાખતા ક્રિયા ઔર અનસ સાહબ કી તબદીલી સે વોહ ભી સોચને પર મજબુર હે. યે ખબર હમેં ભાઈ સહેબાશ ને મક્કા મુકર્રમા સે ફોન પર બતાઈ જબકિ ઉન્હોને યે ઈન્ટરવ્યૂ સેંકળો કી તાઅદાદ મેં ફી તકસીમ કરાયા. અલ્લાહ જાઝાએ ખૈર અતા ફરમાએ. આમીન...

ઉલ્માએ કિરામ કે તબસરે

-- શેખ મેખરાજ રબ્બાની

શેખ મેખરાજ રબ્બાની ને ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ કો સૂના ઔર ફરમાયા, યે એક નવા અંદાઝ હે હક કી આવાઝ કો બૂલંદ કરને કા. મેંને અનસ સાહબ કો હરમ મક્કી સે ફોન ક્રિયા હે ઔર મૂબારક બાદ પૈશ કી હે. મેં દૂઆગો હું કિ અલ્લાહ તઆલા ઈસ કેસેટ કે મવાદ સે મૂસલમાનો કો દીને હક કી તરફ લૌટને કા ઝરીઆ બનાએ. હમારે તમામ કે મવાઝીને હસનાત મેં ઈસે દર્જ ફરમાએ. ઔર સાથ હી યે ભી કહુંગા કિ ઈસ સિલસિલે કો જારી રખ્યા જાએ ઔર ઉસકે બાદ મેં ચાહુંગા કિ મેરા ભી ઈન્ટરવ્યૂ લીયા જાએ જીસમેં મૂજે ભી યે મૌકા મિલે કિ મેં અપને હાલાત કો બયાન કરું. મેં કયા થા ઔર અબ કયા હું.

(ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા બહૂત જલ્દ ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ કો ભી પેશ કીયા જાએગા. ઈસે ભી હાંસિલ કરને કે લિએ આપ હમ સે રાખતા ફરમાએ)

શેખ તાલિબૂર્હમાન ને ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ કો

સૂના ઓર ફરમાયા

અલ્લાહ તઆલા હક કી ખાત લોગો તક પહુંચાને કે લિએ બહૂત સે ઝરાએઅ કા ઈસ્તેમાલ કરતા હે તાકિ લોગ બદઅકીદગીયોં સે તાઈબ હોકર દીને હક કો પહચાન લે. યે અલ્લાહ તઆલા કી તૌફિક હે કિ ઈસ તરહ કા મવાદ ઈસ કેસેટ મેં જમા હુવા જીસે સૂનકર લોગ તૌબા કર રહે હે. અલ્લાહ તઆલા ઈસસે મઝીદ લોગો કો મૂસ્તફીદ ફરમાએ. મેં ભી ચાહતા હું કિ મેરા ભી ઈન્ટરવ્યૂ લિયા જાએ. મેરી તૌબા કી કહાની ભી લોગો તક પહુંચાઈ જાએ. શાયદ ઉસે સૂનકર ભી લોગ મૂરત્તીબ શૂદહ મસાઈલ સે તૌબા કરલે ઓર ઈસ્લામ કી સહીહ તાઅલીમાત કી તરફ રુજુઅ કર લે.

(યે કેસેટ ભી અલ્લાહ કે ફઝલ વ કરમ સે તૈયાર હે. ઓર ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ કી ખાસ ખાત યે હે કિ ઉસે હમને પ્રોફેસર તાલિબૂર્હમાન સે અરફા કે દિન અરફા કે મૈદાન મેં લિયા જબકિ આપ હજજે બયતૂલ્લાહ કે લિએ તશરીફ લાએ હુએ થે)

મોલાના ઈફબાલ કેલાની ને ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ કો

સૂના ઓર ફરમાયા

બહૂત ઉમદા હે ઓર યે બાત મેરે લિએ બાઅષે સઆદત હે કિ મેરી મૂરત્તબકરદહ નમાઝ કી કિતાબ સે અનસ સાહબને નમાઝ કા તરીકા સીખા. અલ્લાહ તઆલા ઈસે મેરી, ઉનકી ઓર હમ તમામ કી નજાતકા ઝરીઆ બનાએ. આમીન...

અલ્લાહ તઆલા હર શખ્સ કો જઝાએ ખૈર અતા ફરમાએ જીસને ઈસ ઈન્ટરવ્યૂ કો સૂના, લિખ્ખા ઓર દુસરો તક પહુંચાને કે લિએ તઆવુન ફરમાયા.

ફૂછ ઉનકી કિતાબો સે

સબ સે પહલે તો હમ આમાલે ફૂરઆની (હઝરત અશરફ અલી થાનવી) સે વોહ ઈકતેબાસ નકલ કર રહે હે જીસે પળહકર યા ઉસે હમારી કેસેટો મેં સૂનકર અનસ સાહબ તબદીલ હુએ. આપ ભી ગૌર સે ઈસે પળહીએ ઓર ઈન્સાફ કિજીએ કિ કયા યે આમાલે ફૂરઆની હે ?

સફા - ૧૩૪ પર લિખતે હે

કચરતે હેઝક સે હિફાઝત.

કૂરઆન કી આયત :- “વમા મૂહમ્મદુન ઈલ્લા રસૂલુન, કદ ખલત મિન-કબ-લિહિર-રસૂલુ અફાઈમ-મા-ત-અવ ફૂતિલન-કલબ-તૂમ અલા અઅકાબિકૂમ”

(સૂરે આલે ઈમરાન - રૂકૂઅ - ૫ પારો - ૪)

તરજુમા :- “ઔર મૂહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ તેરે રસૂલ પાક હે (ખુદા તો નહીં) આપ સે પહલે ઔર ભી બહૂત રસૂલ ગુઝર ચુકે હે. સો અગર આપ કા ઈન્તેકાલ હો જાએ યા આપ શહીદ હી હો જાએ તો કયા તુમ લોગ (જેહાદ યા ઈસ્લામ) સે એસે ફિર જાઓગે.”

ખાસિયત :- અગર કિસી ઔરત કા ખુન જારી હો જાએ તો ઈસ આયત કો ત્રીન પરચોં પર લિખ્ખે. એક પરચા ઉસ કે અગલે દામન મેં બાંધ દે ઔર એક પિછલે દામન મેં, એક ઝેરેનાફ (કુંટી નીચે)

શેખ મેઅરાજ રબ્બાનીને ઈસ વાકેઆ કો ફિરકા નાજીયા કે ઉનવાન સે જો તકરીર કી હે ઉસમેં બયાન કિયા હે ઔર તબસરહ કરતે હુએ આપને ઉમ્મતે મૂસ્લિમા સે દરખ્વાસ્ત કી હે કિ ફેસલા ખુદ કર લે કિ કયા યે વાકઝી આમાલે કૂરઆની હે યા આમાલે શયતાની?

મોલાના ઝકરીયા (શેખુલ હદીષ - સહારનપુર)

★ અપની કિતાબ તારીખે મશાઈખે ચિશત સફા - ૧૬૦ પર તહરીર ફરમાતે હે. ખ્વાજા મૌદુદ ચિશતી કા કિસ્સા નં. ૧૭

★ વફાત હઝરત શેખ કી શૂરૂઅ રજબ પરર મેં હુઈ ઔર ૮૭ સાલ હઝરત કી ઉમ્મ હુઈ. આપકી નમાઝે જનાઝા ગાયબ લોગોને પળી ઉસકે બાદ આમ આદમીયોં ને ઔર નમાઝ કે બાદ જનાઝા ખુદબખુદ ઉળને લગા. ખ્વાજા સાહબ કી ઈસ કરામત સે બેશૂમાર લોગોને ઈસ્લામ કૂબુલ કિયા.

★ હાથ સે મની નિકાલી યા જાનવર સે જમાઅ કિયા યા મૂર્દા ઔરત સે યા ઐસી છોટી લળકી સે જો કાબિલે શોહવત નહીં હે, જમાઅ કિયા તો અગર અનઝાલ હો ગયા તો દમ વાજીબ હે વરના કૂછ વાજીબ ન હોગા ઔર હજ ભી ફાસિદ ન હોગા. (મૂઅલ્લિમૂલ હેજાજ - સફા - ૨૪૧)

કૂછ બેહિશતી ઝેવર સે (મોલાના અશરફ અલી થાનવી)

મસ્અલા નંબર - ૩૩ : કૂત્તા, બિલ્લી, શેર વગૈરહ જિનકી ખાલેં બનાને સે પાક હો જાતી હે, બિસ્મિલ્લાહ પળહકર ઝબહ કરનેસે ભી ખાલી પાક હો જાતી હે ચાહે બનાઈ હુઈ હો યા ન બનાઈ હો.

(બેહિશતી ઝેવર હિસ્સા - ૧ સફા નંબર - ૬૩)

★ જીન ચીઝોં સે ગુસ્લ વાજીબ હોતા હે ઉનકા બયાન : છોટી લળકી સે અગર મદને સોહબત કી જો અભી જવાન નહીં હુઈ હે તો ઉસ પર ગુસ્લ વાજીબ નહીં, હાં, આદત ડાલને કે લિએ ઉસસે ગુસ્લ કરાના ચાહિએ. (બેહિશ્તી ઝેવર-હિસ્સા-૧ સફા નં. - ૭૪)

★ મિયાં કે લાપતા હો જાને કા બયાન : જીસકા શોહર બિલકૂલ લા પતા હો ગયા, માલુમ નહીં મર ગયા યા ઝિંદા હે તો વોહ ઔરત અપના દુસરા નિકાહ નહીં કર સકતી બલ્કિ ઈન્તેઝાર કરતી રહે કિ શાયદ આં જાવે. જબ ઈન્તેઝાર કરતે કરતે ઈતની મૂદત ગૂઝર જાએ, શોહર કી ઉમ્મ ૯૦ બરસ કી હો જાવે તો અબ હુકમ લગા દેંગે કિ વોહ મર ગયા હોગા સો અગર વોહ ઔરત અભી જવાન હો ઔર નિકાહ કરના ચાહે ઔર શોહર કી ઉમ્મ ૯૦ બરસ કી હોને કે બાદ ઈદત પુરી કરકે નિકાહ કર સકતી હે મગર શર્ત યે હે કિ ઈસ લાપતા મદ કે મરને કા હુકમ કિસી શરઅી હાકિમ ને લગાયા હે. (બેહિશ્તી ઝેવર - હિસ્સા - ૪ સફા નંબર - ૨૧૫)

મહર કા બયાન :- કિસીને અપની બીબી સમજકર ગલતી સે કિસી ગૈર ઔરત સે સોહબત કર લી તો ઉસકો ભી મહર મિષલ દેના હોગા. ઔર ઈસ સોહબત કો ઝિના ન કહેંગે. ન કૂછ ગુનાહ હોગા બલ્કિ અગર પેટ રહ ગયા તો ઈસ લળકે કા નસબ ઠીક હે,

ઉસકે નસબ મેં કૂછ ધબ્બા નહીં હે ઔર ઉસકો હરામી કહના દૂરસ્ત નહીં. (બેહિશ્તી ઝેવર હિસ્સા - ૪ સફા નંબર - ૧૯૬)

(તાઅજજુબ હે - યે તો પાગલખાના મેં હોતા હોગા ! કિસી કી ઔરત કો અપની બીવી ગલતી સે સમજ લેના. હમારી અકલ તો યહાં કામ કર દેના બિલકૂલ બંદ કર દેતી હે. કશૂંકિ યે વોહ ગલતી હે જીસકા તસવ્વૂર શાયદ કિસીને અભી તક ન કિયા હો.)

★ ઔર લિખતે હે - ઔર ઈસ સોહબત કો ઝિના ન કહેંગે ન કૂછ ગુનાહ હોગા. (ઈન્ના લિલ્લાહી વ ઈન્ના ઈલયહી રાજિઉન)

કૂછ ફઝાઈલે આમાલ સે

એક કફનચોર થા. વો કબરે ખોદકર કફન ચૂરાયા કરતા થા. ઉસને એક કબર ખોદી તો ઉસને એક શખ્સ કો ઉયે તખ્ત પર બેઠે હુએ દેખા. ફૂરઆન પાક ઉનકે સામને રખ્યા હુવા હે ઔર વોહ ફૂરઆન પળહ રહા હે. ઔર ઉનકે તખ્ત કે નીચે એક નહર ચલ રહી હે. ઉસ શખ્શ કે ઉપર એસી દહેશત તારી હુઈ કિ બેહોશ હોકર ગિર પળા. લોગોંને ઉસકો કબ્ર સે નિકાલા. ત્રીન દિન બાદ હોશ આયા. લોગોંને કિસ્સા પૂછા ઉસને સારા હાલ સૂનાયા. બાઝ લોગોને ઉસ કબ્ર કો દેખને કી તમન્ના કી. ઉસસે પૂછા કિ કબર બતા દે. ઉસને ઈરાદા ભી કિયા કિ ઉનકો લે જાકર કબર દિખાઉ.

રાત કા ખ્વાબ મેં ઉન કબર વાલે બૂઝૂર્ગ કો દેખા. કહ રહે હે અગર તુને મેરી કબર બતાઈ તો ઐસી આફતો મેં ફંસ જાએગા કિ યાદ કરેગા. ઉસને અહદ કિયા કિ નહીં બતલાઉંગા. (ફઝાઈલે સદકાત - જીલ્દ નંબર - ૨ સફા નંબર - ૪૭૭)

કફન ચોર કી બાત પર ઈતના ઈમાન કિ નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કી બાત કો ઠુકરા દિયા. કશ્નું કિ નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ ને ફરમાયા કબ્ર મેં મૂર્દે પર સૂબહ શામ જન્નત વ દોઝખ પેશ કી જાતી હે. યહાં તખ્ત ભી હે ઓર નહર ભી.

આપને ફરમાયા કિ જન્નત કી તરફ સે એક ખિબકી ખોલ દી જાતી હે. યહાં ઉસે જન્નત મેં હી પહુંચા દિયા ગયા હે.

બૂઝૂર્ગ કા કબર સે આકર ધમકી દેના, માલુમ હોતા હે કિ સાહબે કબર ઈસ દૂનીયા કે અહેવાલ હી કા નહીં બલ્કિ દિલો કે ઈરાદો કા ભી ઈલ્મ હોતા હે.

યે ધમકી કિ આફતો મેં ફંસ જાએગા. ઈસસે ભી તબલીગી જમાઅત કે બૂઝૂર્ગો ને દીન કે કમજોર અકીદે કા ઈલ્મ હો રહા હે કિ મૂર્દો કી ધમકીયોં મેં આ રહે હે. સાહબે કબર કો ઈસ કિસ્સે મેં તકાલીફ દેનેવાલા ભી તસલીમ કિયા જા રહા હે.

કબરે રસૂલ સે નબી સલ્વલ્લાહુ અલયહી વસલ્લમ કા હાથ
બાહર નિકલના.

મશહુર બૂઝૂર્ગ અકાબરે સૂફીયા મેં સે હે ઉનકા કિસ્સા મશહુર
હે કિ જબ પપપ હીજરી મેં વોહ ઝિયારત કે લિએ હાઝીર હુએ
ઔર કબરે અતહર કે કરીબ ખળે હોકર દો શેર પળહે તો દસ્તે
મૂબારક બાહર નિકલા ઔર ઉન્હોને ઉસ કો યુમા.

(ફઝાઈલે દરૂદ શરીફ સફા - ૧૧૭)

ઉખ્વકૂમ ફીલ્લાહ

મૂહમ્મદ આકિલ

પોસ્ટ બક્સ ૮૮૨૮

જિલ્લો ૨૧૪૮૨

મમલકતે સગીદી અરબ.

ફોન - ૮૬૬૫૪૬૮૬૩૧૭

Emad Ahmad
23-03-2020

ફરમાને ઇલાહી

▶ “ઉસ દિન ઉનકે ચેહરે આગ મેં ઉલટ-પુલટ કિયે જાયેંગે તો કહેંગે કાશ હમભી અલ્લાહ તઆલા ઓર ઉસકે રસુલ કી ઇતાઅત કરતે.”

(સૂરે અહઝાબ, ૬૬)

▶ કહ દીજીએ કિ અગર (તૂમ કહો તો) મેં તુમ્હે બતાદું કિ બા એઅતેબાર આમાલ, સબસે ઝયાદા ખસારે મેં કૌન હે. વો હે જીનકી દૂન્યાવી ઝિંદગી કી તમામતર કોશિશે બેકાર હો ગઈ ઓર વોહ ઇસ ગૂમાન મેં રહે કિ વોહ બહુત અચ્છે કામકર રહે હે.

(સૂરે કહફ - ૧૦૩, ૧૦૪)

▶ અય ઇમાનવાલો, અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસુલ (સ.વ.અ.) કી ઇતાઅત કરો ઓર અપને આમાલ કો બરબાદ ન કરો.

(સૂરે મૂહમ્મદ-૩૩)